

Tidrenczel Béla

AZ MSZH NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK FŐBB JELLEMZŐI 2006 ELSŐ FELÉBEN

1. MAGYARORSZÁG KÉPVISELETE A SZELLEMI TULAJDON VILÁGSZERVEZETE (WIPO) KERETÉBEN FOLYÓ NEMZETKÖZI SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSben

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2006 első félévében is biztosítottuk a nemzeti képviseletet és a megfelelő szintű szakmai részvételt a WIPO állandó bizottságainak és munkaszervezeteinek ülésein. Hivatalunk képviselői jelen voltak valamennyi fontosabb rendezvényen.

Az első félév legfontosabb WIPO-vonatkozású eseménye a felülvizsgált Védjegyjogi Szerződés (TLT) elfogadására irányuló diplomáciai értekezlet volt Szingapúrban. Az időrendi sorrendet követve emellett képviseltettük magunkat a Program és Költségvetési Bizottság ülésén, az UPOV Adminisztratív és Jogi Bizottsága, Konzultatív Bizottsága és Tanácsa ülésein, a Szabadalmi Állandó Bizottság (SCP) informális ülésén, a Genetikai Forrásokkal, Hagyományos Tudással és Folklórral Foglalkozó Kormányközi Bizottság (IGC) ülésén, a Szerzői Jogi és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság ülésén, a PCT-reform munkacsoport ülésén, az Információtechnológiai Állandó Bizottság (SCIT) Szabványosítási és Dokumentációs Munkacsoportjának (SDWG) ülésén, a madridi rendszer fejlesztésével foglalkozó *ad hoc* munkacsoport ülésén és a Fejlesztési Napirenddel foglalkozó (PCDA) bizottsági ülésén. Iparjogvédelmi képviseleti és szakdiplomáciai kérdésekben a Genfi Magyar Misszió képviselőjével tartottuk a kapcsolatot.

A szabadalmi anyagi jogi harmonizáció jövőjével kapcsolatos nemzetközi tárgyalások keretében 2006 első felében is voltak rendezvények, így egy nyílt fórum az Érdemi Szabadalmi Jogi Szerződés (SPLT) tervezetével kapcsolatban Genfben, illetve Tokióban ülésezett „a kibővített B csoport” WG1 és WG2 munkacsoportja.

Hivatalunk elnöke májusban látogatást tett a WIPO Világakadémiájának (WWA) vezetőjénél, *Mpazi Sinjela* úrnál, akivel megbeszélést folytatott a Szellemi Tulajdon Világszervezetének Világakadémiája és a Magyar Szabadalmi Hivatal között az iparjogvédelmi oktatás területén kötendő együttműködési megállapodás aláírásáról.

A Program és Költségvetési Bizottság 9. ülése, Genf, január 11–13.

Az ülésen hivatalunk képviseletében a belső ellenőr vett részt. A megtárgyalt főbb témák röviden:

Az Auditbizottság tagjainak megválasztása

A bizottságba hét tagot lehetett beválasztani. A közép-európai csoport, amelynek Magyarország is tagja, nem indított jelöltet. A konszenzus érdekében a B csoport egy jelölést visszavont, az ukrán jelölt pedig visszalépett az orosz javára. A megválasztott tagok önéletrajzát kiosztották a résztvevők között. A későbbiekben a bizottság még két tagot választ soraiba.

A WIPO 4.1. (átutalások) szabályzata az ENSZ Közös Ellenőri Egysége (Joint Inspector Unit – JIU) ajánlásának fényében

Az eddigi gyakorlat szerint a WIPO a költségvetés egyes fejezetei (vagyis a programok) között a teljes költségvetés 5%-át kitevő mértékben átcsoportosításokat végzett. A JIU véleménye szerint ez a keret túl tág, és megváltoztathatja a fő programok közötti politikai prioritásokat. A költségvetés a 2004–2005. évi kétéves időszakban 13 programot nevesített, ez a 2006–2007. évi időszakban már 31 program lesz. Az ENSZ-en belül az átcsoportosítások általános gyakorlata legfeljebb 3%-ot enged meg. Ennek alapján, az összefoglaló táblázatok átvizsgálása után, a bizottság bevezeti az egyik programból a másikba való átutalások korlátozását: minden adott kétéves költségvetési ciklusban vagy az adott program 5 %-ára vagy a teljes kétéves költségvetés 1%-ára, függően attól, hogy melyik összeg a nagyobb. A pénzügyi szabályzat hatálybalépése a munkakörök értékelésének eredménye után várható.

Javaslat új eljárási mechanizmusra, mellyel a tagországok jobban részt vehetnek a programok és a költségvetés előkészítésében és figyelemmel kísérésében

A bizottság arra kéri a Titkárságot, hogy számára két nem hivatalos és egy hivatalos ülést szervezzen annak érdekében, hogy javaslatot tehessen a WIPO közgyűlése számára új mechanizmusok bevezetésére, továbbá arra, hogy a tagországokat további információkkal lássa el az ENSZ ezzel kapcsolatos gyakorlatáról.

Beszámoló jelentés az új építkezési projektről

Tájékoztató hangzott el a WIPO számára 2004-ben renoválást végzett, csődbe ment építőről, az ezzel kapcsolatban lezajlott rendőrségi vizsgálatokról. A WIPO-ban indított belső vizsgálatok egyike sem állapított meg visszaélést vagy szabálytalanságot.

A WIPO új építkezésével kapcsolatban nem készült előzetes anyag, csak dokumentumokat osztottak szét. A B csoport javaslata szerint az új Auditbizottság feladata, hogy a projektet megvizsgálja.

A főigazgató-helyettes tájékoztatása szerint a WIPO-nál jelenleg 901 állandó és 359 időszakos állás van. A tagországok kérték, hogy a WIPO a továbbiakban adjon részletezést arról, milyen politikát kívánnak folytatni az állásokkal kapcsolatban.

A felülvizsgált Védjegyjogi Szerződés (TLT) elfogadására irányuló diplomáciai értekezlet, Szingapúr, március 11–13.

A diplomáciai értekezleten 162 ország magas rangú küldöttsége vett részt. Hazánkat *dr. Bendzsel Miklós*, az MSZH elnöke, *dr. Fazekas Judit*, az Igazságügyi Minisztérium európai

integrációs helyettes államtitkára, *dr. Ficsor Mihály*, az MSZH jogi elnökhelyettese és *dr. Cserba Veronika*, az elnöki személyi titkár képviselte.

A szerződés és a hozzá kapcsolódó végrehajtási szabályzat célja elsősorban a védjegyjogi szabályok nemzetközi szintű egyszerűsítése és egységesítése volt. A bevezetendő főbb újítások egyebek mellett olyan témaköröket érintettek, mint a szerződés hatálya alá tartozó védjegyek meghatározása és a védjegyek ábrázolására vonatkozó követelmények, a védjegybejelentések elektronikus úton történő benyújtása és az ehhez kapcsolódó hivatali értesítések, a beadványokban szereplő aláírások, a határidők elmulasztásából fakadó jogkövetkezmények enyhítésére alkalmazható rendelkezések, a védjegyhasználati szerződések bejegyzése, vagy a szerződő felek közgyűlésének megalakítása.

Bevezetőjében a WIPO főigazgatója a TLT felülvizsgálatától az eljárások és az alakiságok egyszerűsítését, ennek hatására pedig a nemzetközi védjegyrendszer iránti üzleti bizalom erősítését várta, majd kifejezte hálóját a szingapúri kormánynek azért, hogy otthont adott a diplomáciai értekezletnek. A szingapúri miniszterelnök-helyettes kiemelte a WIPO-nak a fejlődő országok támogatásában betöltött szerepét, hangsúlyozta a szellemi tulajdon üzleti és társadalmi jelentőségét, a szerződés felülvizsgálatának várható hozadékaként a költségcsökkentést, az eljárások egyszerűsítését és a licenctorgalom fellendítését említette meg.

A napirend, az ügyrend jóváhagyása és a tisztségviselők megválasztása után a számos nyitó nyilatkozat egyöntetűen méltatta a szerződés felülvizsgálatának jelentőségét, szólt a várható előnyökről és konstruktív hozzáállást helyezett kilátásba a konferencia munkáját illetően. A nyilatkozatok alapján a konferencia elnöke javasolta a horizontális – tehát nem egy-egy konkrét rendelkezéshez kötött, hanem a tervezett felülvizsgálat egészét érintő – kérdések és a technikai – azaz a szerződés és a végrehajtási szabályok egyes rendelkezéseit érintő – kérdések elkülönítését. Az előbbieken a konferencia elnöke vállalkozott informális konzultációkra, az utóbbiakkal pedig a főbizottságoknak kellett foglalkozniuk a rendes eljárásban.

Az I. főbizottság (*Main Committee I*) munkáját a szerződés és a végrehajtási szabályzat érdemi rendelkezéseinek megvitatása, a II. főbizottság (*Main Committee II*) munkáját pedig a szerződés adminisztratív rendelkezéseinek megvitatása tette ki.

A horizontális kérdések megvitatása

A javaslatok vitája a plenáris ülésen és bizonyos mértékben az I. főbizottság keretében zajlott. A vitákkal párhuzamosan az elnök a regionális csoportok képviselőivel, illetve a témákban leginkább érintett küldöttségekkel informális konzultációkat folytatott. A horizontális kérdésekhez első körben öt javaslat merült fel, amelyek alapján a Nemzetközi Iroda összeállított egy átfogó jellegű tervezetet (*agreed statement*), melyet alapnak szántak a további vitákhoz. Ezt a kompromisszumos javaslatot azonban több küldöttség elfogadhatatlannak ítélte, és a GRULAC újabb nyilatkozatjavaslatot nyújtott be. A Nemzetközi Iroda további intenzív tárgyalások után határozat (*resolution*) formájában ennek alapján újabb nyilatkozattervezetet készített, melyet az egyes regionális csoportok koordinátorai közösen terjesztettek a diplomáciai értekezlet elé.

A hét tagból álló szerkesztési bizottság (*Cresidentials Committee*) feladata a küldöttségek felhatalmazásának megvizsgálása volt a konferencia ügyrendjének 9 (1) szabálya alapján.

Említést érdemel az EU koordinációs üléseinek munkája. A tagállamok koordinációs ülésein a fejlődő országok igényeivel kapcsolatban egyetértés jött létre olyan kérdésekben, mint például:

- a TLT felülvizsgálata érdeke az EU tagállamainak, de nem bármi áron,
- ez nem hozhat visszalépést a nemzetközi harmonizációban,
- az EU kész rugalmasságot tanúsítani, de ennek világos határai vannak,
- a fejlődő országok szempontjai a szerződés normatív-operatív részein kívül jelenítenedők meg,
- nem fogadható el az a „megszellőztetett” elgondolás a fejlődő országok részéről, amely számukra a felülvizsgált TLT összes érdemi szabályát opcionálissá tenné stb.

Az érdemi kérdések eldöntése után az EU-tagországok megbeszélése a konferencia második felében inkább tájékoztató jellegű volt.

Naponta külön koordinációs üléseket tartott a közép-európai országok és a balti államok regionális csoportja (*CEBS*) *Zeljko Topic*, a Horvát Szellemtulajdon-védelmi Hivatal elnöke, a csoport koordinátora vezetésével. A csoport mindvégig egyetértett abban, hogy el kell kerülni, hogy a szerződéstervezet újabb cikkekkkel bővüljön, és a szerződéshez kapcsolódó nyilatkozat státusza felértékelődjön.

A főbizottságok által jóváhagyott szövegek és az értekezlet záróokmányának elfogadása

A jóváhagyott napirend 11. pontja alapján a diplomáciai értekezlet plenáris ülése megvizsgálta a szerződés, a végrehajtási szabályzat és a szerződéshez tartozó határozat a két főbizottság által előterjesztett tervezetét. Az elfogadást megelőzően az egyes regionális csoportok koordinátorai valamennyien örömeiket fejezték ki, hogy a küldöttségeknek sikerült konszenzusra jutniuk, és támogatták a tervezetek elfogadását. Az értekezlet elnöke megállapította, hogy a három elfogadásra váró szövegtervezet a nehéz tárgyalások kiegyensúlyozott és kompromisszumokon nyugvó eredménye, ami a diplomáciai értekezlet sikerét jelzi. Ezt követően a küldöttségek ellenvélemény nélkül elfogadták a Védjegyjogi Szerződést, annak végrehajtási szabályzatát, valamint a szerződéshez tartozó határozatot, a plenáris ülés pedig vita nélkül jóváhagyta a diplomáciai értekezlet záróokmányát is. A záróokmányt a WIPO 120 tagállama – többek között Magyarország – a Védjegyjogi Szerződést pedig 42 küldöttség írta alá a konferencia színhelyén. A WIPO főigazgatója záróüzenetében kiemelte, hogy a Szingapúri Szerződés megszületése történelmi pillanat, amely azt üzeni a világnak, hogy az új információs társadalomban a szellemtulajdon-védelem központi szerepet tölt be.

A Szingapúrban járt magyar küldöttség a konferencián való részvétel mellett számos egyéb látogatást bonyolított le, és további megbeszéléseket folytatott: meglátogatta a Szingapúri Szellemtulajdon-védelmi Hivatalt (*IPOS*), megbeszélést folytatott a szingapúri Tudományos, Technológiai és Kutatási Ügynökség *Expolit Technologies* nevű állami tulajdonú

cégének elnökével, az NKTH elnökével közösen látogatást tett a szingapúri Nemzeti Kutatási Alapítvány vezérigazgatójánál, illetőleg a Szingapúri Informatikai, Kommunikációs és Művészeti Ügyek Minisztériuma (*MICA*) keretében működő *Design Council*ban.

Az UPOV Adminisztratív és Jogi Bizottságának (CAJ) 53., Konzultációs Bizottságának (CC) 70. és Tanácsának 23. (rendkívüli) ülése, Genf, április 6–7.

Az üléseken hivatalunkat Posteinerné Toldi Márta műszaki elnökhelyettes képviselte.

Az UPOV CAJ ülésének néhány fontosabb eredménye:

- Az ülés elnöke megnyitó beszédében üdvözölte az UPOV 61. tagállamát, Izlandot, amely 2006. május 3-ától az UPOV tagja.
- A Technikai Bizottság elnöke szóban számolt be a molekuláris technikák alkalmazásával kapcsolatos bizottsági munkáról: a molekuláris technika alkalmazásához 2006-ban 38 növényfajta vonatkozóan dolgoznak ki útmutatót.
- A bizottság megvitatta az UPOV Irodája által összeállított magyarázó szöveg tervezetét a növényfajták elnevezésével kapcsolatban: a szövegtervezet az UPOV 1991. évi szövegének megfelelő szakaszok magyarázata, konkrét példákkal kiegészítve.
- Az UPOV Irodája a tagállamok és a megfigyelők között köröztetni fogja az UPOV-egyezménynek az újdonságra, az elsőbbségre, a nemesítői jog megszűnésére és megsemmisítésére vonatkozó rendelkezései tekintetében készített információs anyag tervezetét, melynek végső kidolgozására tanácsadó csoportot hoznak létre; a csoport első ülését 2006. október 20-án tartja, eddig az időpontig az UPOV elkészíti a vitaanyagot.
- A Konzultációs Bizottság korábbi ülésén hozott határozat szerint az UPOV a 71. ülésen szándékozott napirendre tűzni a nemesítői jogérvényesítéssel kapcsolatos kérdéseket; a mostani döntés szerint az UPOV Irodája a CAJ októberi ülésén ismerteti majd azt a dokumentumot, amely tartalmazza a nemesítői szervezetek javaslatait és megállapításait, és kijelöli, hogy ezek közül melyik tartozik az UPOV kompetenciájába.
- Az ülésen rövid beszámoló hangzott el a *GENIE* adatbázis fejlesztéséről, valamint az UPOV-kód használatáról, amelyet a tagállamok fokozatosan vezetnek be.
- Az UPOV főtitkárhelyettese beszámolt a Technikai Bizottságnak a növényfajta-leírás publikációjára vonatkozó javaslatairól.

A CC 71. ülésén, egyebek mellett:

- Franciaország kérésére bejelentették, hogy 2006. március 2-án Franciaországban elfogadták azt a törvényt, mely felhatalmazást ad az UPOV 1991. évi szövegének ratifikálására.
- A bizottság javasolta a Tanácsnak, hogy az UPOV 1991. évi szövegéhez csatlakozni kívánó Vietnam növényfajta-oltalomra vonatkozó törvényével kapcsolatban a konformitás tekintetében hozzon pozitív döntést: megjegyezte azonban, hogy ehhez még néhány további rendelkezést be kell vezetni, és szükség van bizonyos kérdések

tisztázására. A hiányok pótlása után a törvény hatályba léphet, és Vietnam letétbe helyezheti csatlakozási okmányát az UPOV főtitkár-helyettesénél.

- A bizottság úgy határozott, hogy megvizsgálja a CIOPORA és az ISF javaslatát a farmerprivilegium alkalmazása esetében a jogosultnak fizetendő díjak tekintetében; a növényfajta-oltalommal kapcsolatos jogérvényesítési dokumentum II. része áttekintést ad az UPOV jelenlegi tevékenységéről a nemesítói jogok érvényesítése terén, és ismerteti a jövőre vonatkozó ilyen irányú kezdeményezéseket; a bizottság javasolta, hogy az UPOV honlapján új jogérvényesítési adatbázist hozzanak létre, továbbá egyetértett azzal, hogy az októberi ülésre az UPOV Irodája állítson össze olyan anyagot, amely áttekinti a jogérvényesítés területén az UPOV által megvalósított eddigi tevékenységet.

A Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság (SCP) informális ülése, Genf, április 10–12.

A WIPO közgyűlésének 17. ülésén, 2005 őszén hozott határozat szerint új munkaprogramot kell kidolgozni az SCP számára egy, az első negyedévben tartandó informális, ún. nyílt fórum után. A terv szerint ennek a munkaprogramnak a kidolgozására ezen az ülésen került volna sor. Az ülésen hivatalunkat főosztályvezető képviselte.

Több ország képviselője számos általános megjegyzést tett, néhány közülük: Ausztria – az EU-országok képviseletében – visszafogott hangvételt, a munkák SCP-n belüli folytatását előnyben részesítő nyilatkozatot tett. Az USA küldöttsége kifejtette, hogy az ún. „szűkített csomag” (a technika állása, a türelmi idő, az újdonság, a feltalálói tevékenység) tárgyalásával lehet a leggyorsabb eredményt elérni, kiemelve a munkamegosztás lehetőségét és a redundáns munkavégzés elkerülését. Japán küldöttsége az amerikai küldöttséget támogatta, és szintén a minőség javítását tartotta fontosnak. Argentína a „Fejlődés barátai” elnevezésű országcsoport nevében visszaidézte a 2005 júniusában hangoztatott álláspontját, melynek értelmében nem tartja helyesnek a munkaprogram korlátozását, hiszen sokféle érdek létezik. Brazília szerint az eredetfeltárás és a genetikai források feltárása fontos témája az SCP-nek, kiegyensúlyozott megközelítést javasol.

A továbbiakban az ülés „informális üzemmódban” folyt. Egy-egy jelentősnek látszó felvetés után a csoportok koordinációs üléseire került sor. Az EU-csoport is többször tartott egyeztető ülést, egységes nyilatkozat létrehozatala azonban komoly nehézségekbe ütközött. Nehézséget jelentett például az a körülmény, hogy a részt vevő országokat erősen kötötték egyfelől a WG1 és WG2 munkacsoportban korábban tartott tárgyalások eredményei, másfelől néhány országot az otthoniakkal való konzultáció szükségessége (Németország, Franciaország). Argentína mereven ragaszkodott a nyílt fórumon hangoztatott, kilenc tételből álló munkaprogram-tervezetéhez, Japán és az USA pedig továbbra is ragaszkodott az általuk preferált négy kérdés elsődleges tárgyalásához, az argentin javaslat szerinti kilenc tételt „hátrafelé tett lépésnek” minősítve. A WIPO főigazgatója is külön megbeszélésre hívta

az egyes országcsoportok koordinátorait annak érdekében, hogy enyhítse a feszülő ellentéteket és fokozza a kompromisszumkészséget.

Az ülés utolsó napján az EU közös nyilatkozata hangsúlyozta, hogy a „szűkített csomag” eddig is támogatott négy pontja mellett kész támogatni még az argentin csomag által felvetettekből további három tételt: a szabadalmazhatóság, a szabadalmi jog alóli kivételek és a leírás kielégítő volta. India ezt támogatta, Argentína pedig továbbra is elzárkózott ettől. Az ülés végéig nem történt átütő fordulat, és nem született konkrét döntés a munkaprogram folytatásáról. A B csoport sem volt hajlandó mind a 13 tétel tárgyalására.

Az ülés azzal az elnöki összefoglalóval zárult, hogy jelentés készül a WIPO számára arról, hogy az SCP mindenfajta erőfeszítés ellenére sem tudott munkaprogramot létrehozni, és a WIPO közgyűlésének kell döntenie a bizottság további sorsáról.

A Genetikai Forrásokkal, Hagyományos Tudással és Folklórral Foglalkozó Kormányközi Bizottság (IGC) 9. ülése, Genf, április 24–28.

A megfigyelők körének folyamatos bővülésével (számuk már meghaladja a 130-at) az ülés kiemelkedően nagyszámú képviselő részvételével zajlott. Az MSZH-t osztályvezető-helyettes képviselte.

A Nemzetközi Iroda előkészítő anyagait is meghatározta annak a politikai jellegű kérdésnek az eldöntetlensége, hogy a további munka irányát a fejlődő országok által igényelt kötelező erejű nemzetközi egyezmények megalkotása képezi-e majd. A bizottság mandátuma az elérendő cél megfogalmazása tekintetében továbbra is az általánosságok szintjén mozog.

Az ülésen megtárgyalt témákkal kapcsolatos lényegesebb információk a következők.

Bennszülött és helyi közösségek részvétele

A bennszülött és helyi közösségek képviselőinek részvételét támogató, a WIPO-közgyűlés döntésével létrehozott önkéntes alapba érkező összegek odaítéléséről az alap tanácsadó testülete dönt, melynek elnöke a bizottság elnöke, tagságát pedig hat tagállam és három bennszülött érdekeltségű képviselő alkotja. A *SwedBio* 500 000 svéd koronát, Franciaország pedig 20 000 euró támogatást bocsátott az alap rendelkezésére.

Folklor

A vita során alapvető problémát az jelentett, hogy a fejlett országok csupán a célkitűzések és az irányelvek tárgyában voltak hajlandók a Nemzetközi Iroda irataihoz hozzászólni, míg a fejlődő országok nyíltan megtagadták a közreműködést abban, hogy a bizottság a napi-rendi pont tárgyalására rendelkezésre álló időben csupán az anyag első felével foglalkozzon, majd továbbhaladjon a napirenddel. Ily módon a vita egyre kaotikusabbá vált, és érdemben gyakorlatilag ellehetetlenült. Maguk a célkitűzések és az irányelvek kapcsán elhangzott hozzászólások is erős megosztottságot mutattak. Különösen éles ellentét mutatkozott az alábbi célkitűzések és irányelvek, illetőleg a hozzájuk fűzött magyarázatok tekintetében:

„Az engedély nélkül szerzett szellemi tulajdon-jogok kizárása” (xii célkitűzés), „A nemzetközi és regionális egyezmények tiszteletben tartása és az ezeknek való megfelelés” (c irányelv), „A közösségek valós igényeinek kielégítése” (iii célkitűzés) és „A közösségek felhatalmazása” (v célkitűzés), illetve „A jogosulatlan elsajátítás/felhasználás megakadályozása” (iv célkitűzés).

Hagyományos tudás

Megismétlődött a fentiek szerinti szerteágazó és terméketlen vita. Az ellentétek itt elsősorban a Biológiai Sokféleségről szóló Egyezmény (CBD) szerinti előzetes beleegyezéssel (PIC) és a haszonmegosztással kapcsolatos célkitűzések (xi és xii) mentén éleződtek ki.

Genetikai források

A vita néhány főbb mozzanata: Svájc és az EU képviselője újból ismertette a találmányban felhasznált genetikai forrás/hagyományos tudás eredetének/forrásának feltárására vonatkozó követelmény bevezetésének kérdésében korábban már előterjesztett javaslatát. Brazília többek között megjegyezte, hogy abban sem az előzetes beleegyezés, sem pedig a haszonmegosztás kritériuma nem szerepel, és korántsem egyértelmű, hogy a CBD rendelkezéseinek érvényesülése a szabadalmi bejelentések tekintetében formai és nem érdemi kérdés. Norvégia üdvözölte az EU javaslatát, de véleménye szerint a követelmény erősebb is lehetne. Japánnak a „*The Patent System and Genetic Resources*” című anyagában még a kompromiszsumkeresés látszata sem volt felfedezhető. Az USA képviselője üdvözölte a dokumentumot, de Ausztráliához hasonlóan, amely egyébként az üléseken meglehetősen kategorikus álláspontot szokott kifejteni, jelezte, hogy a „végső álláspontja még nem alakult ki”.

A munka folytatását illetően az ülésen semmilyen megegyezés nem született. Az ülés várhatóan az év második felében folytatja munkáját.

A Szerzői Jogi és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság (SCCR) 14. ülése, Genf, május 1–5.

Az ülésen az MSZH-t szakértői szinten osztályvezető-helyettes képviselte. Az ülés során a Közép-Európai és a Balti Államok Regionális Csoportja és a B Csoport (az Európai Közösség és tagállamai) koordinációs egyeztetéseket folytatott.

Az ülés a műsorsugárzó szervezetek jogainak védelmét érintő nemzetközi szerződés előkészítésének érdemi kérdéseivel foglalkozott. Az első részben, az általános bevezetőt követően, az ülésre benyújtott új javaslatok előadására került sor Brazília, Chile, Kolumbia és Peru részéről, majd két felkért szakértő tartott egy-egy prezentációt. A második részben, az alapjavaslat-tervezet mentén nyolc kisebb egységbe csoportosítva kerültek sorra a viták az alapelvekről, a kulturális sokszínűség védelmének támogatásáról, a kizárólagos jogokról, a korlátozásokról és kivételekről, a műszaki intézkedésekről, a védelmi időről, a tárgyi hatályról, a szerződéshez való csatlakozás feltételeiről.

Az első részben elhangzottak közül néhány fontosabb információ: a még az idén sorra kerülő rendkívüli SCCR-ülés napirendjére felkerül a hagyományos értelemben vett műsorsugárzó és kábelszolgáltató szervezetek kérdése. A szövegszerű javaslat elkészítését jelző

tagállamok 2006. augusztus 1-jéig tehetnek javaslatot, júliusban Brüsszelben egy munkacsoport-ülés vitatja majd meg a tárgybeli szövegszerű javaslatot. Ez a rendkívüli ülés tesz majd javaslatot a 2006. évi közgyűlésnek a diplomáciai értekezlet összehívására.

A második részben (*webcasting/simulcasting*) elhangzott főbb információk: a tárgybeli, írásos javaslatok beküldési határideje 2006. augusztus 1. A kérdés a 2006. évi közgyűlés után is napirenden marad. Amennyiben a hagyományos műsorsugárzó szervezetek tárgyában a 2006. évi közgyűlés nem hívná össze a diplomáciai értekezletet, úgy a két részt párhuzamosan fogják tárgyalni. Az EK kihirdette arra irányuló javaslatát, hogy a *simulcasting* kérdését a hagyományos értelemben vett műsorsugárzó szervezetek keretében kellene a továbbiakban tárgyalni.

Munkacsoportülés a Szabadalmi Együtműködési Szerződés (PCT) reformjáról, Genf, május 8–12.

Az ülésen a PCT 53 tagállama, az ESZH képviselői, továbbá 18 megfigyelő állam és szervezet képviselője vett részt. Hivatalunkat az ülésen főosztályvezető-helyettes képviselte.

Az előzetes napirenddel kapcsolatban a brazil küldöttség felhívta a figyelmet, hogy a genetikai források és a hagyományos tudás eredetének megjelölése a szabadalmi bejelentésekben olyan kérdés, amelyet más fórumok is (például az IGC, a WTO-tárgyalások dohai fordulója, a CBD-tagállamok konferenciája) napirenden tartanak, ezért ennek napirendről való levételét javasolta. A svájciak ezt ellenezték, minthogy e tárgyban javaslatot dolgoztak ki. Az USA küldöttsége és a japán küldöttség is a brazilokat támogatta. Az ülés végül a téma elnapolása mellett foglalt állást. Ennek folytán elmaradt a tárgyban az EU-országok küldöttségei számára előzetesen meghirdetett koordinációs megbeszélés is.

A napirenden az alábbi témák megvitatása szerepelt.

Tisztázó szabályok és szükségszerű módosítások

A javaslat a PCT végrehajtási szabályzat egyes, 2007. április 1-jével hatályba lépő módosításaihoz néhány tisztázó szabályt és szükségszerűen adódó módosítást irányozott elő (a 20.8, 55.2 és a 91.3 szabály további módosítása). A Titkárság ígéretet tett arra, hogy a közgyűlés elé terjesztendő javaslatot annak véglegesítése előtt megismerhetővé teszi a PCT elektronikus fórumán, a munkacsoport pedig felkérte a Titkárságot, hogy egy megfelelő értelmezéssel egészítse ki a közgyűlés elé benyújtandó végső javaslatot.

A nemzetközi bejelentések több nyelven történő közzététele

A téma már szerepelt a munkacsoport két korábbi ülésén is. A mostani, átdolgozott és kiegészített előkészítő dokumentum a végrehajtási szabályzat olyan módosítására tesz javaslatot, amely bevezetné a több nyelven való közzétételt (főleg a 12.5 és a 48.3 szabály, továbbá a hozzájuk kapcsolódó szabályok megváltoztatásával). A Titkárság hangsúlyozta, hogy az új javaslattal a fő cél a közzétételhez fűződő joghatások teljes körének biztosítása. A téma fontosságára való tekintettel a munkacsoport több elemből álló kompromisszumsorozatot fogadott el, amelyet a PCT közgyűlése elé terjesztenek.

Kiegészítő nemzetközi kutatások

Az előkészítő dokumentumban két alternatív javaslat került kidolgozásra a PCT nemzetközi hatóságok (nemzetközi kutatási, illetve nemzetközi elővizsgálati szervek) által végezhető, a fő kutatást kiegészítő kutatások rendszerére. Többfordulós vita után a munkacsoport megállapodott abban, hogy a kiegészítő nemzetközi kutatásokra vonatkozó tervezetet tovább kell fejleszteni, és felkérte a Titkárságot, hogy készítsen átdolgozott tervezetet a munkacsoport következő ülésére, figyelembe véve az elhangzott megjegyzéseket és javaslatokat.

Minimumkövetelmények a nemzetközi kutatási és elővizsgálati szervekkel szemben

Több hozzászóló hangoztatta a jó minőségű nemzetközi kutatás és elővizsgálat alapvető fontosságát. A munkacsoport elfogadta a végrehajtási szabályzatnak a PCT/R/WG/8/5 sz. dokumentum függelékében javasolt módosítását azzal, hogy ezt terjessze a közgyűlés elé a 2006. évi ülésszak alkalmával.

A nemzetközi bejelentés fizikai követelményei

Az előkészítő dokumentumot és az abban foglalt módosítási javaslatot az USA küldöttsége dolgozta ki. A munkacsoport egyetértett egy munkabizottság felállításával ajánlások kidolgozása céljából, a fényképek és a rajzok benyújthatóságával összefüggésben. Ezt a tevékenységet a PCT elektronikus fórumán kell lefolytatni. A részvétel lehetősége minden résztvevő számára nyitva áll. A munkabizottság ajánlásain alapuló módosítási javaslatokat a PCT közgyűlésének őszi ülésszaka elé terjesztik vagy a munkacsoport következő ülésén vitatják meg.

Az Információtechnológiai Állandó Bizottság (SCIT) Szabványosítási és Dokumentációs Munkacsoport (SDWG) ülése, Genf, május 29–június 1.

Hivatalunkat az ülésen főosztályvezető-helyettes képviselte. Az ülés napirendjén szerepelt a WIPO ST. 10/C szabvány revíziójáról [bejelentésszám-formátum, a 12(a) cikk megvalósításával kapcsolatos felmérés], a javított szabadalmi leírások publikálásával kapcsolatos (ST. 50 szabvány) munkacsoport beszámolója, az elsőbbségi dokumentumokkal foglalkozó munkacsoport és az Éves Műszaki Jelentések (ATRs) Munkacsoport vezetőjének szóbeli beszámolója, a WIPOP ST. 22 szabvány (az optikai karakterek felismeréséről) revíziója, a Védjegyszabványok Munkacsoport vezetőjének beszámolója és a védjegyek ábrás elemei formátumára vonatkozó kérdőív eredményeinek értékelése.

Információcsere folyt a madridi rendszer *online* szolgáltatásairól, a PCT nemzetközi bejelentések elektronikus publikálásáról, a PCT elektronikus adatcseréről (*EDI*), a *MIMOSA* 5. verzió elektronikus publikációjáról és általánosságban az SDWG feladatlistáinak áttekintéséről.

Az ülést követően a *SWORD* felhasználói napot szervezett az érdekelt tagállamok számára, melynek keretében bemutatták a cég összes tevékenységét, különös tekintettel az iparjogvédelem területére (NSZO-8 integrálása), beszámoltak a *PTOLEMY ACSEPTO* fejlesztéséről

(ami az MSZH ENYV-nek felel meg), az adatfrissítésekről, az adatcsere-formátumok terén bevezetendő fejlesztésekről.

***Ad hoc* munkacsoport ülés a madridi rendszer fejlesztéséről, Genf, június 12–16.**

Az ülésen a madridi rendszerben részes 44 szerződő fél (köztük az Európai Unió), megfigyelőként kilenc állam és a Benelux Védjegy hivatal, továbbá hat nemzetközi szintű szakmai szervezet képviseltette magát. Hivatalunk részéről az ülésen osztályvezető-helyettes vett részt.

Az ülés főbb eredményei:

- a Madridi Jegyzőkönyv 5. cikke (2) bekezdésének kisebb módosítása és kiegészítése;
- a Madridi Jegyzőkönyv 9*sexies* cikke (2) bekezdésének (ún. „*safeguard clause*”) felülvizsgálatára irányuló munka folytatása: a munkacsoport támogatta az ülés elnökének javaslatát, melynek célja a fenti záradék eltörlése, ugyanakkor a jegyzőkönyvben részes tagállamok hivatalai által nyújtott szolgáltatások bővítése és az egyéni díjak szintjének maximalizálása;
- a Madridi Megállapodáshoz és a Madridi Jegyzőkönyvhöz tartozó közös végrehajtási szabályzat módosítása a háromnyelvű rezsimre való áttérés érdekében;
- a nemzeti hivatalok által alkalmazandó új, egységes úrlapok elfogadása;
- a nemzetközi lajstromozás nemzeti védjegy történető átalakításával kapcsolatos modellrendelkezések elfogadása a tagállamok nemzeti jogszabályainak tökéletesítése érdekében;
- a nemzetközi lajstromozásnak a nemzeti védjegy helyére lépése kapcsán irányadó modellrendelkezések elfogadása a tagállamok jogszabályainak tökéletesítése érdekében, valamint ennek kapcsán a közös végrehajtási szabályzat 21. szabályának kisebb módosítása.

A Koordinációs Bizottság rendkívüli ülése, Genf, június 19–20.

Magyarországot, amely a Koordinációs Bizottság tagja, a rendkívüli ülésen az MSZH főosztályvezetője képviselte. Tárnya a WIPO főigazgató-helyetteseinek és helyettes főigazgatóinak jelölése volt. Az ülésen 49 tagállam és 19 megfigyelői státusszal rendelkező ország vett részt.

A bizottság ülésén elsősorban az egyes országcsoportok képviselői szóltak hozzá. A felszólalók egyfelől méltatták az eddigi főigazgató-helyettesek, illetve helyettes főigazgatók munkáját, másfelől támogatásukról biztosították a WIPO főigazgatójának kinevezésre váró jelöltjeit.

A teljesség igénye nélkül közlünk néhány fontosabb véleményt a felszólalások közül.

A B csoport nevében hozzászóló Svájc szerint nem látszanak elegendőnek csak a felső vezetésben történő változtatások, szükség van a teljes irányítás és az adminisztráció részle-

tes felülvizsgálatára is. Peru a GRULAC csoport nevében szóvá tette, hogy a csoport főigazgató-helyettesi szinten nincs képviselve. Az Ázsiai Csoport nevében Thaiföld küldötte külön kiemelte a szervezeten belüli jobb hatékonyság és a hatásosabb munkavégzés iránti reform szükségességét, és a kínai jelölt kvalitásait méltatta. A Magyarországot is magába foglaló Közép-Európai Országok és Balti Államok Csoportja nevében Horvátország képviselője, anélkül, hogy megkérdőjelezte volna a javasolt tisztségviselők kiválasztását, kifejtette, hogy *Zeljko Topic* is, akinek a neve már nem került fel a végleges jelöltek listájára, alkalmas jelölt volt.

Az ülés végül egyetértett *Philippe Petit*, *Francis Gurry* és *Michael Keplinger* főigazgató-helyettesi kinevezésével a 2006. december 1-jétől 2009. november 30-áig terjedő időszakra. A Koordinációs Bizottság ellenvélemény nélkül javasolta *Ernesto Rubio*, *Geoffrey Onyeama* és *Wang Binying* helyettes főigazgatói kinevezését, szintén az említett időszakra.

A Fejlesztési Napirenddel (*Development Agenda*) foglalkozó 2. ülés, Genf, június 26–30.

Az ülésen 90 WIPO-tagállam és 45 megfigyelő szervezet vett részt. Hivatalunkat az elnöki személyi titkár képviselte.

A levezető elnök hangsúlyozta, hogy ez az ülés egyúttal az utolsó is, így javasolta, hogy a küldöttségek kerüljék a parttalan vitákat. Megállapodás született arról, hogy a küldöttségek tartózkodnak az általános felszólalásoktól.

Az ülés kezdetén informális eszmecsere folyt a munka menetrendjének tisztázása érdekében. Az elnök a témákat ebből a szempontból három csoportra javasolta bontani: 1. a jelen formában vitára bocsátható javaslatok, 2. kisebb módosítással vitára bocsátható javaslatok, 3. a jelen szakaszban egyáltalán nem elfogadható javaslatok. A javaslat széles körű támogatásra talált, de a „Fejlődés barátai” országcsoport teljes mértékben elutasította ezt, mondván, hogy a javaslatok kategorizálása negatív módon befolyásolná a tárgyalások kimenetelét. Így, hosszas vita után, a javaslatok áttekintése hat témakört követve, csoportonként történt.

Az elnök az elhangzott felszólalások és konzultációk után kidolgoztatott egy informális, kompromisszumos munkaanyagot, amelyben mandátumának megfelelően a bizottság a WIPO közgyűlése számára beszámolót készített volna, és ajánlásokat tett volna a bizottságban elért eredményekkel kapcsolatban. Ennek néhány eleme: például a jövőbeni viták azokra a javaslatokra koncentrálnának, amelyekkel kapcsolatban a legnagyobb egyetértés alakult ki, ezek a viták a WIPO-ban egy megfelelő fórumon vagy testületben folytatódnának, ennek kiválasztásáról, az ülések időpontjairól, a fejlődő országok részvételének támogatásáról a pénzügyi következmények felmérésével együtt születne döntés, a jövőbeni viták hat témakörre épülnének, és az esetleges ajánlások a WIPO-tagállamok 2007. évi közgyűlése elé kerülnének.

Az elnöki munkaanyagban található ajánlásokat – a „Fejlődés barátai” nevű csoport kivételével – minden küldöttség elfogadhatónak tartotta, de Brazília kijelentette, hogy ezek a csoport számára elfogadhatatlanok. Az újabb konzultációk sem vezettek eredményre. Az

ülés végén az elnök bejelentette, hogy az ülés eredményéről nem sikerült egységes álláspontot kialakítani, így a bizottság mindössze az ülés dokumentumait és az ülésről készült jelentést tudja majd továbbítani a WIPO-tagállamok közgyűlésének. Több küldöttség csalódottságát fejezte ki az ülés kimenetelét illetően.

Az ülés során az EU-tagállamok, az osztrák elnökség vezetésével, mindvégig konzultációkat és egyeztetéseket folytattak, melynek során megerősítették a témában eddig képviselt álláspontjukat.

A SZABADALMI ANYAGI JOGI HARMONIZÁCIÓ JÖVŐJÉVEL KAPCSOLATOS NEMZETKÖZI TÁRGYALÁSOK

Az Érdemi Szabadalmi Jogi Szerződés (SPLT) tervezetével kapcsolatban megrendezett nyílt fórum, Genf, március 1–3.

A harmonizációs folyamat folytatásának elősegítésére a WIPO 2005. évi közgyűléssorozatán döntés született egy ilyen tárgyú nyílt fórum megrendezéséről. Az MSZH-t a rendezvényen főosztályvezető képviselte.

A fórumon a szervezők 38 előadás meghallgatására adtak lehetőséget. A WIPO ebben a témában „pro és kontra” érvek ütköztetését remélte az iparilag fejlett országok és a fejlődő országok elképzelései közötti ellentétek feloldása céljából. Az előadás-sorozat öt téma köré csoportosult. Helyszűke miatt csupán a főbb témákon belüli néhány fontosabb momentumot emeljük ki.

Szabadalmi anyagi jogi harmonizáció: célok, megközelítések, korlátok

A KKV-k szempontjait taglalva az előadók szerint ezeknek a vállalatoknak kevés, de jól érvényesíthető és színvonalas szabadalmakra van szükségük. A fejlődő országoknak is készen kell lenniük egy magasabb minőségi színvonal elfogadására.

A téma keretében a jelenlegi szabadalmi rendszert is számos kritika érte. A főként az USA-ból érkezett előadók céltáblája elsősorban a jelenlegi amerikai szabadalmi jog volt.

Harmonizációra javasolt szabadalmi jogi kérdések

Kiemelten tárgyalt témakörök voltak: a technika állásával összefüggő kérdések (definíció, újdonság és feltalálói lépés), a „hagyományos tudás” fogalmának kezelése, a genetikai források eredetének feltárása beleértve a haszonmegosztás és az előzetes hozzájárulás kérdését, a találmány megfelelő feltárásának kérdései (például a technika állása, a legjobb megvalósítási mód), kivételek a szabadalmazhatóság alól, türelmi idő, hatásos mechanizmusok a szabadalom érvényességének megkerülésére.

Egy-két érdekesség:

- több előadó a harmonizáció helyett olyan „agenda” kialakítását támogatná, amely arra biztatná az egyes országokat, hogy az innovációs rendszerük szerinti megfelelő differenciálást végezzenek;

- egy perui előadó javaslata szerint a „hagyományos tudással” kapcsolatos információt olyan adatbázisba kellene rendezni, amelyhez csak hivatali vizsgálók férhetnének hozzá;
- a feltárással kapcsolatos viták keretében egy előadó szerint a szakember szintje nem csupán egy adott ország általános fejlettségi szintjétől függ, hanem ezen belül még egy adott szakterület szerinti fejlettségi szinttől is;
- a közönség sorából elhangzott egy provokatív kérdés, amely arra irányult, hogy ha a harmonizáció annyira fontos kérdés, vajon ezt a fejlett országok miért nem valósították meg egymás között az elmúlt 100 évben.

A szabadalom mint információs és innovációs forrás, technológiatranszfer és licencgyakorlat

A témakörben elhangzott előadások a szabadalmi adatokban és publikációkban feltárt technológiához való hozzáféréssel, a szabadalmi statisztikák szerepével és a licenciaszerződésekkel foglalkoztak.

Említésre méltó az ESZH munkatársának az a bejelentése, hogy az ESZH tárgyalásokat folytat a „hagyományos tudást” felölelő és az IGC által javasolt több mint száz adatbázis tulajdonosával (például Indiából) arról, hogy ezeket az adatbázisokat az *EPOQUE* adatbázisba integrálhassák.

Új technológiák és specifikumaik

A fő téma a biotechnológiai találmányok, a „szoftverszabadalmak”, valamint a szabadalmak és szabványok kapcsolata volt. Hosszas vita folyt arról az állításról, hogy a fejlett országok tudásainak tudományos eredményei jobbra „közkinccsé” válnak, és ezeknek értéke sokszorosan felülmúlja annak a „hagyományos tudásnak” az értékét, amellyel a fejlődő országok járulnak hozzá az emberiség tudásvagyonához.

A szabadalmi rendszer és a gazdasági, illetőleg a közélet egyes területei közötti átfedés

A fórum résztvevői hosszasan vitáztak arról, hogy a szabadalmi rendszer kinek az érdekét szolgálja. A főbb témák voltak: a szabadalmak és a közegészségügy kapcsolata (beleértve a második gyógyászati indikációt is), valamint a szabadalmi rendszer és az innovációt elősegítő alternatív módszerek.

A „kibővített B csoport” szabadalmi anyagi jogi harmonizációs kérdésekkel foglalkozó WG1 munkacsoportjának harmadik, a „fejlesztési napirend” kérdéseivel foglalkozó WG2 munkacsoportjának második, és a két munkacsoport első, egyesített ülése, Tokió, március 27–29.

A témában 2005 második felében zajlott nemzetközi megbeszélések után 2006 első félévében Tokióban gyakorlatilag egyidőben három ülésre került sor, amelyekre külön-külön napirend készült. A WG1 ülését a két munkacsoport egyesített ülése követte, majd a találkozó a WG2 munkájával zárult. Hivatalunkat az illetékes szakmai főosztály vezetője képviselte.

A WG1 napirendjének lényeges elemeit az alábbi kérdések alkották:

- a legújabb fejlemények (a nyílt fórum tanulságai, törvénykezési helyzet az USA-ban, EU: konzultáció és kényszerengedély);
- eldöntendő kérdések (a technika állásának meghatározása, türelmi idő és bejelentői elv – beleértve a harmadik személyek jogait is, újdonság és feltalálói lépés);
- jövőbeni munkaterv (tervek és időpontok, a „*drafting committee*” szerepe).

A WG1 és WG2 munkacsoport egyesített ülésének napirendjén a WIPO 2006. áprilisi, informális SPLT-ülésének tervezése, a legújabb fejlemények és az SPLT szemszögéből történő eredetfeltárás szerepelt. Az utóbbi két téma átkerült a WG2 ülésének napirendjére.

A „fejlesztési napirend” kérdéseivel foglalkozó WG2 munkacsoport ülésének napirendjét, az említettekén túl, a „fejlesztési napirend”-del kapcsolatos tervek és azok időzítése, illetőleg a WIPO 2006. évi közgyűléssorozatára való felkészülés képezte.

A szabadalmi anyagi jog harmonizációja tárgyában tartott informális ülés, Koppenhága (Egelund), június 14–15.

A WIPO keretében folyó szabadalmi anyagi jogi harmonizációval összefüggésben, az európai álláspont egyeztetése céljából a fenti helyszínre a B+WG1 elnöke informális találkozót hívott össze, amelyen nyolc európai hivatal képviselője, az Európai Bizottság és az ESZH szakértői vettek részt. Az MSZH-t a jogi elnökhelyettes képviselte az ESZSZ Szabadalmi Jogi Bizottságának elnökeként.

Az ülés előtt a WG1 elnöke írásos kompromisszumos javaslatot küldött szét a résztvevőknek (*Possible package solution*), ami alapot képezett az ülésen lefolytatott vitához.

A vita néhány csomóponti kérdésének főbb jellemzői az alábbiak voltak, a teljesség igénye nélkül.

Várható további menetrend

A WG1 elnöke szerint valószínűleg 2006 júliusának első napjaiban, az európai álláspont informális egyeztetését követően, szintén informális eszmecsere lesz a WG1 nem európai tagjaival. Az ebben való európai képvisellel kapcsolatban a vita végén az a javaslat született, hogy a WG1 elnöke számára európai részről *Heinz Bardehle* német szabadalmi ügyvivő és az ESZH szakértője, *Eugen Stohr* adja meg a szükséges szakértői támogatást.

Érdemi kérdések megvitatása

A francia küldöttség fenntartásait hangoztatta a tárgyalási témáknak az elnöki összefoglalóban megtalálható osztályozásával kapcsolatban, de az elnök értelmezése szerint ez az összefoglaló csupán az európai álláspont kialakításához készült. Az érdemi kérdések között a résztvevők az alábbi témákat vitatták meg.

Ütköző PCT-bejelentések kezelése

Az anyagban szereplő A és B alternatíva közül Franciaország a B alternatívát támogatta, az ESZH szerint az A alternatíva alapján felvetődő gyakorlati problémák végső soron megoldhatók. Magyar részről az A alternatívát támogattuk.

Kivonat

A résztvevők amellett voltak, hogy a kivonat ne tartozzon a teljes kiterjesztésű technika állásához.

Türelmi idő

Az ESZH szakértője jelezte, hogy nem támogatná, ha a bejelentő saját, korábban közzétett bejelentéseire is vonatkozna a türelmi idő kedvezménye. Magyar részről is ezt az álláspontot támogattuk.

A saját korábbi feltárás újdonságrontó hatása – feltalálói lépés/nem nyilvánvalóság

Az ESZH véleménye szerint fent kell tartani az eddig képviselt európai álláspontot. A magyar hozzászólás is a jelenlegi európai rendszer mellett tett hitet. Ugyanakkor kifejtettük, hogy azt is el tudnánk fogadni, ha a megkötendő szerződés az európai modellt vezetné be általános szabályként, de az amerikai megközelítés lehetőségét megengedett kivételként meghagyná.

Kísérleti hasznosítás

A résztvevők egyetértettek abban, hogy ez erősen kötődik a türelmi idő hosszához, és valószínűleg ez utóbbi ügyben képezi az alku alapját az USA számára.

Türelmi idő – harmadik felek jogai

A WG1 elnöke szerint minél hosszabb a türelmi idő, annál inkább szükség van a „harmadik felek jogai” védelméről gondoskodó szabályra.

EGYÉB WIPO-VONATKOZÁSÚ RENDEZVÉNYEK ÉS ESEMÉNYEK 2006 ELSŐ FÉLÉVÉBEN

A WIPO 4. Szellemitulajdon-védelmi Fóruma, Hága, június 14–15.

A kis- és középvállalkozások témakörét választó fórumot az iparjogvédelmi hivatalok és a témában érdekelt OECD-országok számára rendezték meg. Helyszíne a Benelux Védjegyes és Mintahivatal volt. Hivatalunkat főosztályvezető-helyettes képviselte, aki a rendezvény második napján előadást tartott az e-Mage projekt helyzetéről és jövőjéről. Számos érdekes előadás hangzott el az angol, a koreai, a dán és a Benelux országok szakemberei részéről.

A magyar előadás a hallgatóságban intenzív érdeklődést váltott ki: külön rákérdeztek a formatervezési minták kutathatóságára, valamint az információs piacon megjelenő esetleges új szolgáltató életképességére. Érdeklődés mutatkozott a projekt iránt angol, amerikai részről és a *CompuMark* cég részéről is.

MSZH-szakemberek felkérése a WIPO által szervezett és finanszírozott regionális rendezvényeken és segítségnyújtási akciókban más hivatalok számára

A WIPO felkérésére az év első felében hivatalunk több szakemberét érte megtisztelő felkérés, hogy szakemberként tartsanak előadást regionális szemináriumon, illetve működjenek

közre szakmai segítségnyújtásban és tapasztalatok átadásában. Ilyen regionális szemináriumra került sor februárban Szófiában és tanácsadásra márciusban Zágrábban, a Horvát Szellemi Tulajdoni Hivatalban.

2. EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EURÓPAI UNIÓ BELSŐ PIACI HARMONIZÁCIÓS HIVATALÁVAL (OHIM)

2006 első félévében három jelentős ülésre került sor az OHIM alicantei hivatalában: márciusban zajlott le az 1. technikai együttműködési kapcsolattartó ülés, májusban volt az Igazgatótanács szokásos tavaszi ülése, amelyet a Költségvetési Bizottsággal együtt tartott közös ülés követett, júniusban pedig megtartották az első védjegy-kapcsolattartó ülést.

Az első félév egyik legjelentősebb eseménye volt, hogy az OHIM megküldte aláírás céljából hivatalunknak annak a kétoldalú technikai együttműködési megállapodásnak a tervezetét, amely az „Együttműködési Megállapodások az OHIM és az Európai Unió tagállamai központi iparjogvédelmi hivatalai között a közösségi védjeggyel és a lajstromozott közösségi mintával kapcsolatos promócióra és információk szolgáltatásokról vonatkozóan” elnevezést viselő kezdeményezés keretében érkezett. Megjegyzendő, hogy a 16 EU-tagállam hivatala által az OHIM-nak beküldött együttműködési megállapodási javaslat közül mindössze két javaslat – a magyar és a dán – kapott az OHIM részéről hibátlan minősítést. 2006. május 30-án hivatalunk elnöke is ellátta kézjeggyel a megállapodást, amely ezzel hatályba lépett. A hivatal részéről megtörtént a projektfelelősök kijelölése és a projektben szereplő feladatok elosztása.

Az OHIM első technikai és információtechnológiai kapcsolattartó ülése, Alicante, március 2–3.

Hivatalunkat az ülésen az illetékes szakmai főosztály vezetője és osztályvezető képviselte. Bevezetésként elhangzott, hogy a tagállamokkal 2005-ben kialakított együttműködés keretében a mostani ülés a korábbi IT-kapcsolattartó ülést váltja fel, amely nem kizárólag IT-kérdésekkel, hanem a kooperáció technikai jellegű kérdéseivel is foglalkozik majd. Az ülés célja az eszmecsere, illetőleg az együttműködés kérdéseinek megfelelő előkészítése az OHIM döntéshozó fóruma, az Igazgatótanács részére.

Az OHIM illetékes főosztályvezetője beszámolt a hivatalban folyamatban lévő IT-projektokról. A magyar küldött megjegyzésére – miszerint a formatervezési oltalmak nyilvántartásához való hozzáférés tekintetében az *RCD online* nem elégíti ki a magyar hatósági eljárás során folyamatosan jelentkező igényeket – válaszként elhangzott, hogy ezt az adatbázist az OHIM továbbra sem tudja a tagállamok hivatalai számára rendelkezésre bocsátani mindaddig, amíg a *CD-XML* munkacsoport ki nem dolgozza a dizájn XML-formátumot.

A *BMB online* szolgáltatások ismertetése tekintetében említésre méltó, hogy a BMB közel négy éve biztosítja ügyfelei részére az elektronikus védjegybejelentés lehetőségét. Ez a

szolgáltatás népszerű, és 2005-ben a bejelentések mintegy 80%-a érkezett ilyen módon. A BMB honlapján a védjegyrajstrom is hozzáférhető, a közlöny pedig kizárólag a honlapon érhető el.

A főbb napirendi pontot jelentő technikai együttműködési projektek áttekintése és elemzése keretében az alábbi kérdéseket tekintették át.

Képzés (training)

A Nemzeti Szakértői Programban (SNE) már a tagjelölt országok (Románia, Bulgária) is részt vesznek. Új forma került bevezetésre 2006 májusától. A nemzeti szakértő kilenc hónapot tölt a WIPO Nemzetközi Irodájánál, majd kilenc hónapot az OHIM-ban, kifejezetten a Madridi Megállapodás Jegyzőkönyve szerint érkezett bejelentések elbírálását végezve. Hátározott elvárás, hogy a jelöltek védjegyelbírálók legyenek. Az interjúkra júliusig kerül sor, a nemzeti szakértők pedig szeptember 1-jétől kezdenek el működésüket.

Gyakornoki program (trainee)

A tagállamok részéről ebben a programban jelenleg mintegy 15 fő vesz részt, éves szinten további 15 fő részvételére van lehetőség. A cél a kevésbé tapasztalt, pályakezdő kollégák képzése. A program 5-7 hónapos, a költségtérítés sokkal kevesebb, mint az SNE esetében.

IT-együttműködés

A témával kapcsolatban az ülésen csak két projektről volt szó:

EUROCLASS: a cél egy közös platform létrehozása, amelyen keresztül az ügyfelek az összes hivatali nyelven az összes tagállami hivatal és az OHIM osztályozási gyakorlatát megismerhetik, konkrét kérdéseikre választ találhatnak. A munkába való tagállami bekapcsolódást firtató magyar kérdésre az a válasz hangzott el, hogy a részletek tekintetében minden közreműködő tagállami hivattal kétoldalú megállapodásokat fognak kötni. Ígéretet kaptunk arra, hogy a már létrejött megállapodásokból (például a svéd és az angol hivattal) másolatot fognak számunkra küldeni.

EUROREGISTER: célja, hogy egy közös platformon hozzáférhetővé tegyék a tagállami hivatalok védjegyrajstromait. Az adatbázis továbbra is a tagállami hivatalok tulajdonában marad, azok tartalmáért és frissítésért a tagállam hivatala vállalja a felelősséget.

Promóció és ügyfélszolgálat

Az OHIM kijelentette, hogy ebben a kérdésben nem cél a hivatalok közötti verseny megteremtése. A 23 meghívólevél ellenére eddig a tagállamoktól 16 ajánlat érkezett, és azok közül is csak néhány merítette ki a megadott keretet. Az ajánlatok általában megfelelőek. Egy bizottság hamarosan értékelni fogja az egyes ajánlatokat. A leggyakrabban említett szolgáltatások: ügyfélszolgálat, publikáció, szemináriumok megrendezése.

Az OHIM IT 31. ülése és a Költségvetési Bizottság (KB) 29. ülése, Alicante, május 3–5.

Az üléseken hivatalunkat főosztályvezető, osztályvezető és jogi ügyintéző képviselte. Az IT 31. ülésén megtárgyalt néhány jelentősebb kérdés:

- A Fellebbezési Tanácsok elnöke ismertette a tagok megválasztására irányuló eljárás egyszerűsítésére vonatkozó javaslatot. Kiemelte, hogy az Előválogató Bizottság (*Pre-Selection Committee*) eredményesen látta el feladatát, és munkájára a jövőben is igényt tartanak. A továbbiakban vita folyt az Előválogató Bizottság tagjai megválasztásának módjáról és időtartamáról. Szavazás után az IT egyetlen lépésben döntött három tagállami képviselőnek kétévi időtartamra az Előválogató Bizottság tagjává történő megválasztásáról: *Robert Ullrich* (AT), *Antonio Campinos* (PT) és *dr. Ficsor Mihály* (HU).
- A WIPO főigazgató-helyettese, *Ernesto Rubio* beszámolt a Szingapúrban tartott sikeres diplomáciai értekezletről, melynek tárgya a Védjegyjogi Szerződés módosítása volt.

Az IT és KB együttes ülésén megtárgyalt főbb kérdések:

- Ismertetésre került az OHIM által kifejlesztett új statisztikai tájékoztató rendszer, amely arra hivatott, hogy a két bizottság tagjait ellássa az egyes területeket átfogó, egységes és részletes statisztikai adatokkal. A rendszert *QUORUS*-nak (*Quarterly OHIM Round-up Statistics*) keresztelték el. A spanyol és holland kritikák figyelembevételével a legközelebbi statisztikai jelentés színvonalának javítására tettek ígéretet.
- Az OHIM elnöke kitért a személyi és szervezeti változásokra is. *Paul Maier* megüresedett főosztályvezetői posztjára *Peter Rodingert* nevezték ki, létrejött egy operatív, védjegyügyekkel és törlési eljárásokkal foglalkozó osztály *Beate Schmidt* vezetésével, *Vincent O'Reilly* az újonnan létrejött „*IP Policy*” részleg vezetője lett.
- Az elektronikus védjegybejelentések száma dinamikusan nőtt, már csaknem 70%, ez a formatervezésiminta-oltalmi bejelentéseknél még viszonylag alacsony, 30%.
- A Fellebbezési Tanácsok munkájáról néhány adat: 2006 áprilisának végéig 552 fellebbezés érkezett, a tanácsok 560 ügyet zártak le, 340 ügyben elutasították a fellebbezést, 96 ügyben hoztak a tanácsok az OHIM határozatát teljes körűen, 27 esetben részlegesen megváltoztató határozatot, a felek 49 *inter partes* eljárásban állapodtak meg egymással.
- *Peter Lawrence* elnökhelyettes ismertette az OHIM 2007/2009-re szóló üzleti tervét. Néhány fontosabb tervadat: az elkövetkezendő három évben évente 65 000 közösségi védjegybejelentést és 64 000 közösségi formatervezésiminta-oltalmi bejelentést várnak. 2006-ban mintegy 76 500 védjegybejelentést prognosztizálnak (közösségi és Madridi Jegyzőkönyv szerint együtt), ez 28%-os emelkedés. Csökkenni fog viszont az elmúlt két évben magas védjegymegújítási ráta, évente átlagban 8600 és 13 600 közösségi védjegy megújításával számolnak.
- Tájékoztatás hangzott el a tagállamok hivatalai és az OHIM közötti együttműködés jelenlegi helyzetéről. A nemzeti szakértői programban napjainkban 19 fő vesz részt, munkájukkal az OHIM nagyon elégedett. A bírának tartandó oktatás színhelye a jövőben Alicante helyett más tagállami hivatal székhelye lesz. Ismételten szeretnék megrendezni az elmúlt években szüneteltetett ún. „*workshop*” típusú képzéseket, erre várhatóan újból 2006 szeptemberében kerül sor. A 2006. évi nyári egyetemre csupán három fő jelentkezett, ami akár a rendezvény megtartását is veszélyeztetheti.

Néhány fontosabb információ a KB 29. üléséről:

- A 2006. évi költségvetés első negyedének helyzetét taglalva *Robert Ullrich* KB elnök kitért arra, hogy a beérkezett igen sok bejelentés folytán a 2006. évre kalkulált 25 millió euró helyett az év végéig több mint 50 millió euró többletbevételt várnak. A kiadások is növekszenek, minthogy a több bejelentés intézése több humánerőforrás-ráfordítást és több informatikai fejlesztést igényel. Kénytelenek felülvizsgálni a személyzeti politikát, a határozott időre alkalmazott munkatársak és a szerződéses alkalmazottak számát, az alkalmazottak járandóságát pedig növelni kell.
- Az OHIM 2007–2009-re szóló pénzügyi tervének ismertetése során elhangzott: 2007-ben mintegy 140 millió euró bevétel és 134 millió euró kiadás várható, így az idei számadatokhoz képest a többletbevétel csak mintegy 5 millió euró lesz. 2008-ban viszont várhatóan 19 millió, 2009-ben 27 millió euró többletbevételt remélnek. A tartalékalap forrásai ilyen módon már 2006-ban 91,6 millió euró, 2007-ben 135,4 millió euróra nőhetnek, amely a 2005. évi számnak csaknem a duplája.
- A KB kisebb módosításokkal, ellenvélemény nélkül elfogadta az OHIM belső ellenőrzési elveit rögzítő előterjesztést.
- Indulatoktól sem mentes vita zajlott arról, hogy az OHIM, mint önállóan gazdálkodó intézmény, alávesse-e éves mérlegét az Európai Közösség összevont mérlegével való konszolidációnak. A bizottság képviselőjének „megnyugtató” válasza ellenére, mely szerint a konszolidációra csak az OHIM pénzügyi függetlenségének tiszteletben tartásával kerülne sor, több tagország képviselője hevesen támadta a javaslatot, amelyet összefoglalva „brüsszeli pénzszerzési trükknek” bélyegeztek, és az OHIM pénzügyi függetlenségét megerősítő azonnali írásos garanciát követeltek az EU Bizottság képviselőjétől. A javaslat további tárgyalását a KB következő ülésére halasztották el.

Az OHIM első kapcsolattartó ülése (*liaison meeting*) a védjegyoltalom tárgyában, Alicante, június 15–16.

Az ülésen az MSZH-t a szakmai területtel foglalkozó osztályvezetők képviselték.

A korábbi – hasonló tárgyú – ülések folyamatos számozása megszakadt, és a számozás újra kezdődött. Ennek oka az, hogy ezeken az üléseken eddig a napirendi pontokat az OHIM készítette elő és mutatta be, és a tagállamok nem vettek részt kellőképpen a szakmai párbeszédben, most pedig a kapcsolattartó ülések rendszerét az OHIM beépítette a tagállami hivatalokkal folytatott együttműködés keretei közé.

Az ülés néhány napirendi pontját az alábbiakban ismertetjük.

Az OHIM tevékenységének áttekintése

Részletesen ismertették az OHIM védjegytevékenységi adatait. A díjsökkentés ellenére 2006-ban közel 40 millió euró többletbevétellel kalkulálnak. Tovább kell bővíteni az elektronikus szolgáltatások körét, hogy az a felszólalás és a díjfizetés esetére is kiterjedjen.

Az OHIM ügyfél-elégedettségi felmérése

A felmérés elkészítésére a GFK rövidítésű nemzetközi iroda kapott megbízást. Az OHIM részletesen ismertette a felmérés – pozitív – eredményeit. Néhány ponton, például a kontradiktórius eljárások esetében – az elégedettség alacsonyabb szintű. A tanulságot levonandó az elnökhelyettes kifejtette, hogy a munka minőségére a jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Több küldöttség kifogásolta a felmérés során megkérdezettek alacsony számát, és kétségbe vonta a felmérés objektív voltát.

A védjegyhasználat bizonyítása

A dán küldött részletesen ismertette a dán hivatal e kérdéssel kapcsolatban folytatott gyakorlatát, amely után aktív párbeszéd alakult ki a résztvevők között. A magyar hozzászólás arra keresett választ, hogyan értékelhető a védjegyhasználat körében a védjegyek interneten történő használata, és milyen bizonyítékok lehetnek alkalmasak ennek igazolására.

A fejezetcím értelmezése az árujegyzékben

Az olasz és az angol előadás mellett a magyar hozzászólás hangot adott annak a többségi megközelítésnek, amely szerint nem szükséges a fejezetcím mellett feltüntetni, hogy a bejelentés az adott osztály valamennyi árujára/szolgáltatására vonatkozik, a fejezetcímbe szereplő árumeghatározás valamennyi adott osztályt lefedi. Hasonló megközelítést fejtett ki az OHIM is.

A színvédjegyek grafikai ábrázolása

Az angol hivatal ismertette saját gyakorlatát, kitért a *Libertel*- és a *Heidelberg*-jogesetek értelmezésére is.

A konverzió

Itt a francia és a magyar hivatal ismertette álláspontját. A francia előadás beszámolt a konverzió közösségi jogi és francia nemzeti jogi háttéréről, az eljárás nemzeti szakaszáról. Az OHIM által a francia hivatalnak továbbított, átlagban évente 100 konverziós kérelemmel kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok nem jeleznek nehézségeket a kérelmek intézésében.

A magyar hozzászólás röviden utalt a közösségi jogi háttérre, majd ismertette a magyar szabályozási háttérrel és a konverzió nemzeti szakaszának menetét. Javaslat is elhangzott magyar részről, mely szerint az OHIM alakítson ki olyan kísérőlevelet, amely strukturáltan és lehetőleg angol nyelven tartalmazza a legfontosabb adatokat. Az OHIM a jövőbeni fejlesztései közé vegye fel a konverziós kérelem elektronikus úton történő benyújtásának biztosítását és a konverziós adatok és iratok elektronikus úton történő továbbításának lehetőségét a tagállami hivatalok felé.

Egyebek

Az OHIM bemutatta az EUROCLASS platform első tesztváltozatát *online* formában.

Megjegyzendő, hogy ez az első, ilyen típusú kapcsolattartó ülés a korábbiakhoz képest hatékonyabb volt: a tagállami hivatalok remek témafelvetései és az előadások gyümölcsöző szakmai párbeszédet eredményeztek, amelyekben az OHIM is aktívan részt vett.

3. AZ EURÓPAI SZABADALMI EGYEZMÉNYBŐL (ESZE) FAKADÓ TAGÁLLAMI JOGOK GYAKORLÁSA

AZ EURÓPAI SZABADALMI SZERVEZETBEN FOLYÓ STRATÉGIAI VITÁVAL KAPCSOLATBAN TARTOTT MEGBESZÉLÉSEK

Az Európai Szabadalmi Szervezetben folyó ún. stratégiai vita kérdéskörében 2006 első felében gyakorlatilag négy alkalommal, különböző helyszíneken folytak egyeztetések a decentralizációt és az európai szabadalmi hálózat kiépítését szorgalmazó szerződő államok között kialakult együttműködés (stockholmi csoport) keretében. A találkozókat egy része egybeesett az ESZE Igazgatótanácsának ülésével, és így a megbeszélések megszervezése egyszerűbb és praktikusabb volt.

A „stockholmi csoporthoz” tartozó országok képviselőinek találkozója, Stockholm, január 25–26.

Hivatalunkat a megbeszélésen a jogi elnökhelyettes képviselte.

Az IT ügyrendjének módosítására vonatkozó osztrák javaslat megvitatása után a megtárgyalt főbb érdemi kérdések – röviden összefoglalva – a következők voltak.

- Széles körű egyetértés mutatkozott abban, hogy a munka kiszervezésének (*outsourcing*) nem volt és nem is lehet jogi akadálya, és a csoport nem osztja az ESZH merev elutasító álláspontját; a magyar javaslat a spanyol álláspontot támogatta, mely az Európán kívüli bejelentők PCT-bejelentéseivel kapcsolatos munka kiszervezését szorgalmazta azzal, hogy ez az írásos véleményekre is kiterjedjen.
- Konszenzus mutatkozott abban, hogy a csoportnak hangsúlyoznia kell az európai és a nemzeti szabadalmak „együttélésének” és az abból eredő együttműködés kényszerének alapelvét.
- A közös minőségbiztosítási rendszerről folytatott eszmecsereben széles körű támogatást kapott az a spanyol javaslat, hogy jöjjön létre az IT-nek felelős minőségügyi állandó bizottság.
- A svéd küldöttség szorgalmazta az „európai szabadalmi hálózat” fogalmának, főbb elemeinek tisztázását, konkrétabb meghatározását. Szerinte e hálózatnak az európai ipar érdekeit kell szolgálnia olyan jellemző kulcsszavakkal, mint az együttműködés, a párhuzamos munka kiszűrése, a harmonizáció, a közös eszközök, az átláthatóság, a hatékonyság, az egységes minőségi követelmények, a szerződő államokkal való egyenlő elbánás.

A munka további menetét illetően a svéd hivatal tervezet készítését vállalta a csoport következő találkozására. A portugál küldöttség szorgalmazta a csoport tagjai közötti együttműködés intenzívebbé és hatékonyá tételét, egymás segítségét információcsere révén. A

svédek szerint e fórum működtetése nem kevés munkát és kölcsönös elkötelezettséget igényel. A spanyolok a működtetéshez koordinátor kijelölését szorgalmazták.

Az 5+5 munkacsoport ülése, Amszterdam, február 3.

A holland delegáció kezdeményezésére összehívott megbeszélésen kilenc ország, köztük Magyarország képviselői vettek részt. Hivatalunk képviselőjét a jogi elnökhelyettes látta el.

Az ülést vezető elnök, a holland hivatal vezetője, négy fő témát azonosított: 1. európai minőségbiztosítás (*QMS*); 2. a nemzeti hivataloknál végzett munka hasznosítása az ESZH előtti eljárásban (*utilisation*); 3. a munka kiszervezése (*outsourcing*); 4. a technikai együttműködés.

Az első témában konszenzus alakult ki arról, hogy az ESZH javaslata túlzottan bonyolult, és a nemzeti hivataloknál nem alkalmazható. Az európai QMS-nek az érintett hivatalok által elvégzett munka minőségének garantálására és ellenőrzésére alkalmas érdemi kritériumokat, illetve alapvető eljárási szabályokat kell rögzítenie. A magyar hozzászólás is hangsúlyozta, hogy az európai QMS nem lehet öncél, bevezetésének csak akkor van értelme, ha az ESZH és a nemzeti hivatalok között a tervezett „európai szabadalmi hálózatban” együttműködés és munkamegosztás alakul ki.

A második témában folytatott eszmecsere során a francia és a többi küldöttség között éles nézetkülönbség volt abban, hogy ez a konstrukció kiterjedhet-e a nemzeti hivatalok által a kutatási jelentésekhez fűzött és szabadalmazhatóságra vonatkozó írásos véleményre is. Ettől a francia küldöttség mereven elzárkózott. Több delegáció szerint elfogadhatatlan az a francia elképzelés is, hogy a nemzeti hivatalnál már elvégzett munka figyelembevételéről és a vele kapcsolatos díjszökkentés mértékéről az ESZH elbírálója ügynként hozzon eseti döntéseket.

Angol javaslat szerint az év második felében „*pilot project*”-et kell készíteni, amelyet egy „*project team*” felügyelne. A projekt végrehajtásához az IT júniusban adhatná hozzájárulását.

A harmadik témában minden ország, kivéve Németországot és Franciaországot, úgy látta, hogy nem vet fel jogi aggályokat az a javaslat, amelyet a „stockholmi csoport”-ban a spanyolok kifejtettek.

A negyedik témában a csoport támogatta azt az elképzelést, hogy ezt a technikai együttműködést az európai szabadalmi hálózat infrastruktúrájának kiépítésére, elsősorban főként az új és kisebb államok támogatására kell összpontosítani, az ESZH-nak pedig ki kell vonulnia a harmadik országokkal folytatott, technikai támogatási célú együttműködésből és a nemzeti szinten végzett promócióból.

Kétoldalú konzultáció az ESZH vezetőivel a stratégiai vita kérdéseiben, Prága, február 20.

Az ESZH vezetőivel és az IT elnökével folytatott konzultáción az MSZH-t az elnök és a két elnökhelyettes, továbbá főosztályvezető képviselte.

A teljesség igénye nélkül, csupán érzékeltetve a felvetett kérdések lényegét, a két fél álláspontjának főbb elemei az alábbiak.

Az ESZH véleménye szerint határvonalat kell húzni az ún. „jogi folyamat” és az „üzlet világa” között. Az ESZH végzi a „jogi folyamat”-hoz tartozó kutatásokat és vizsgálatokat, beleértve a PCT-tevékenységet is, amely kizárólag az ESZH privilégiuma, itt nem lehet szó a munkák kiszervezéséről. Az ún. „nemzeti előtermékek” bizonyos mérvű hasznosítására lenne mód, de ez sem történhet automatikusan. Nem ellenzik viszont jogilag az ún. „üzleti világ”-hoz tartozó tevékenység külső munkába adását, és javasolják, hogy az európai szabaddalmi hálózat csak az ehhez a világhoz tartozó feladatokkal foglalkozzon.

Az MSZH elnöke a magyar álláspont kifejtése során megerősítette, hogy teljes mértékben és feltétel nélkül támogatjuk a „stockholmi csoport” álláspontját. Kifejtettük, hogy az MSZH közfeladatot ellátó hatóság, amely ugyanolyan feladatokat lát el, mint az ESZH, és nem szakosodhat „piacorientált” tevékenységekre. Szerintünk a PCT-munka kiszervezése megvalósítható, erre világos jogi alapot teremt az ESZH–WIPO-megállapodás is. Nézetünk szerint a „pilot project”-ek elindíthatók mind a kutatási jelentések hasznosítása, mind a külső munkába adás terén. A magyar küldöttség visszautasította az ESZH részéről a „stockholmi csoport” megosztására irányuló további kísérleteket.

Az ESZSZ Szabadalmi Jogi Bizottságának 28. ülése, München, február 8.

Hivatalunk képviselőjében főosztályvezető és szakmai tanácsadó járt el. A bizottság elnöki teendőit az MSZH jogi elnökhelyettese látta el.

A megvitatott témák három fő csoportba sorolhatók.

A munka kiszervezése (outsourcing), jogi szempontok

A levezető elnök emlékeztetett arra, hogy az IT 2005. decemberi ülése úgy határozott, hogy a Szabadalmi Jogi Bizottság részletesen vizsgálja meg a munka kiszervezésével kapcsolatos jogi vonatkozásokat.

Az ESZH érvelése szerint a „kiszervezés” fogalma alatt az értendő, hogy az ESZH a döntését a nemzeti hivatal által végzett munkára alapozza, tehát nem egyszerűen csak felhasználja azt. Szerinte az ESZE 33. cikkének (4) bekezdésében szereplő felhatalmazás széles körű rendelkezés, amelyet az 1973. évi diplomáciai értekezleten elhangzottak szerint „szűken” kell értelmezni, tehát annak az ESZH megfelelő működését kell szolgálnia, nem adhat alapot jelentős kivételek megteremtésére. Az ESZSZ-ben a fő rendező elv a központosításról szóló jegyzőkönyvben szereplő centralizáció, és az ESZE szabályai sem mondhatnak ellent a jegyzőkönyv szabályainak. A kiszervezésre csupán az európai szabadalom megadásához nem kapcsolódó tevékenységeknél kerülhet sor, és a szuverenitás kérdését illetően osztotta azt a véleményt, hogy a szerződő államok ne a többi szerződő államra, hanem az ESZH-ra ruházzák át szuverenitásuk egy részét, és ez ne legyen továbbadható más nemzetállamok hivatalainak.

A fenti érveléssel kapcsolatban számos küldöttség fejtett ki „pro és kontra” álláspontot. Ezek közül, helyszűke miatt, csak néhány érvet említünk.

A svédek szerint vitatható az ESZE 33. cikke (4) bekezdésének ilyen értelmezése, az ESZE lehetőséget ad rugalmasságra is, amit már számos esetben alkalmaztak a munkamegosztásban. Támogatásáról biztosította a magyar küldöttségnek az IT decemberi ülésén kiosztott anyagát.

A német küldöttség osztotta az ESZH aggályait, a központosítást az ESZE legfontosabb alapelvéként jelölte meg egyetértve az ESZH jogi érvelésével. Ehhez csatlakozott a francia vélemény is. A svájciak csupán a „megadáson kívüli” tevékenységek kiszervezésére látnának lehetőséget.

A dán küldöttség szerint a centralizáció elve nem azt jelenti, hogy eleve nincs lehetőség a munka kiszervezésére. Számukra úgy tűnik, hogy maga az ESZE nem tartalmaz olyan szabályt, amelyik a kiszervezést megakadályozná. A román küldöttség is kivitelezhetőnek találta jogi szempontból a kiszervezést, bár ez szerintük nem lehet része a lényegi döntésnek.

Az osztrák és a spanyol küldöttség is támogatta a svéd és a magyar véleményeket. A lengyel küldöttség szerint nincs közvetlen tilalom a kiszervezést illetően az ESZE-ben, bár erre vonatkozó megengedő szabály sincs. A cseh küldöttség szerint sincs akadálya akár a fő tevékenység körébe tartozó munkák kiszervezésének, de ehhez megfelelő minőségbiztosítási rendszer kell. A portugál, majd az észt, a lett és az ír küldöttség szerint is van a kiszervezésre jogi lehetőség.

Az angol küldöttség szerint az ESZH-nak általános felhatalmazása van az európai szabadalom megadására, de az ESZE nem rendelkezik pontosan arról, kik is működjenek ebben közre. A kiszervezés nemcsak „vészhelyzetekre”, hanem a munkateher leküzdésére is felhasználható, de kiemelte a minőségbiztosítási rendszer működtetésének fontosságát.

A bizottság elnöke összefoglalójában megállapította, hogy az alapos vita ellenére sem sikerült elérni az álláspontok közelítését; az ESZH 33. cikkének (4) bekezdését egyes küldöttségek nem tartják megfelelőnek kiszervezési jogalként, mások viszont igen; a küldöttségek többsége szerint az elvégzett munkáért való felelősség az ESZH-nál marad, a vizsgálati osztályok jogát nem lehet elvitatni; a kiszervezés kapcsán egyes országok szerint a szuverenitást érintő kérdések merülhetnek fel, mások szerint nincs ilyen probléma; konszenzus van abban, hogy bármely kiszervezésnek követelménye egy minőségbiztosítási rendszer működtetése, és a kiszervezés az IT politikai ellenőrzése alatt és az ESZH végrehajtásában valósulhat meg.

Megjegyzések az európai szabadalmaztatás helyzetével kapcsolatban

A dán, a német és a holland küldöttség által elkészített dokumentum vitája során a hozzászólók hangsúlyozták, hogy a szabadalmi rendszerben meglévő állandó konfliktus az egyéni és a közérdek ütközése. Meg kell őrizni a közönség „bizalmát”, minden kifogásra gyors és megnyugtató választ kell adni. Nincs igény jelenleg sem a módszertani útmutató, sem a

végrehajtási szabályzat módosítására, és a jogi keretek is megfelelőek, képesek kezelni a felmerülő kihívásokat.

A Japán Szabadalmi Hivatal „Patent Prosecution Highway” (PPH) javaslata

A javaslat lényege, hogy gyorsítsák a trilaterális hivatalok ügymenetét. A PPH akkor alkalmazható, ha a kutatási jelentés az elsőbbség napjától számított 13 hónapon belül rendelkezésre áll. A javaslat nem érinti a második bejelentés hivatalának szuverenitását, amely maga döntheti el, hogy a benyújtott kutatási jelentést kívánja-e alkalmazni.

Ötletek és vélemények hangzottak el a PPH-val kapcsolatban (dán, görög részről és az UNICE oldaláról), amelyeknek figyelembevételére az ESZH ígéretet tett.

Az ESZE 2000. évi szövegének hatálybalépése

2005. december 13-án Görögország és Finnország is letétbe helyezte ratifikációs okmányát, így a 2000. évi szöveget ratifikált államok száma 15-re nőtt. A bizottság a továbbiakban az új végrehajtási szabályzat kimunkálására koncentrálna majd.

Az ESZSZ Igazgatótanácsa (IT) elnökségének (Board) 10. ülése, München, február 10.

Az ülésen az MSZH részéről a jogi elnökhelyettes a Szabadalmi Jogi Bizottság elnökeként vett részt.

Az ülés néhány lényeges történése:

- Az IT elnöke a stratégiai vitában abból indult ki, hogy az ESZH-n kívüli európai PCT-hatóságokra az ESZE 157. cikke alapján alkalmazott díjcsökkentésről hozott IT-határozat időbeli hatálya mintegy két év után lejár, így az IT-ülésen mindent meg kell tenni azért, hogy a stratégiai vitában a júniusi ülésen meghozhatók legyenek az érdemi döntések; a márciusi ülésre beérkezett iratok közül a svájci még a német és a francia iratnál is határozottabban elutasítja a kiszervezés lehetőségét.
- Az IT elnöke szorgalmazta, hogy ő, a helyettese és az ESZH vezető tisztségviselői folytassanak kétoldalú konzultációkat az egyes küldöttségekkel és nemzeti hivatalokkal arra a feltevésre alapozva, hogy a kiszervezés jogilag nem lehetséges és politikailag sem kívánatos: ezekre a konzultációkra Prágában, Madridban, Koppenhágában és Münchenben kerül sor, és céljuk a tényfeltárás, nem pedig a kompromisszumok keresése (a továbbiakban február folyamán ezekre a konzultációkra sor is került, lásd az MSZH-val folytatott február 20-i konzultációról írtakat).
- Az ESZH képviselői tájékoztatása szerint a stratégiai vita kezelésére a decemberi ülés után a hivatalban *task force* felállítására került sor, melynek ülése után felismerték, hogy a vita téje az, hogy fenntarthatók-e a szükséges helyi iparjogvédelmi kapcsolatok az egyes szerződő államokban, és az ESZH-nak sokkal nyitottabban kell megközelítenie a stratégiai vita főbb kérdéseit.
- Az ESZH képviselője megerősítette: az ESZH minőségbiztosítási rendszerét nem kívánják ráerőszakolni az egyes nemzeti hivatalokra; a nemzeti kutatási eredmények

felhasználása tekintetében továbbra is az ESZH elbírálójának döntésétől függene, hogy hasznosítja-e a nemzeti hivatal korábbi munkáját. Ez utóbbi területen az érintett nemzeti hivatalnak álljon módjában angol (vagy francia, német) nyelven dolgoznia és kutatási jelentést készítenie.

- A kiszervezés tárgyává tehető feladatokat az önálló entitásként megjelenő európai szabadalmi hálózat keretében lehetne ellátni, e rendszer keretében, az ESZH becslése szerint, öt éven belül központi marketing segítségével 800-1000 ember/év mennyiségű feladat gyűlhet össze.

Az ESZSZ Igazgatótanácsának (IT) 105. ülése, München, március 7–10.

Az IT ülésén hivatalunkat az elnök, a jogi elnökhelyettes és jogi ügyintéző képviselte.

Az ülés napirendi pontjainak teljes körű ismertetése nélkül, a vitákat érzékeltetve, az IT az alábbi fontosabb határozatokat hozta.

- Napirend előtt a norvég szabadalmi hivatal főigazgatója bejelentette, hogy a norvég kormány március első hetében döntött az ESZE-hez való csatlakozásról, amelyre 2007. július 1-jén vagy 2008. január 1-jén kerülhet sor.
- Hosszas vita alakult ki az IT eljárási szabályainak módosítására irányuló, alternatív szövegjavaslatot tartalmazó osztrák indítvány kapcsán. Az osztrák küldöttség szerint a túl későn érkező dokumentumok jelentősen nehezítik az IT eljárását, ezért szigorúbb szabályokra van szükség. A javaslatról nem született végleges döntés.
- Az ESZH elnöke bemutatta a hivatal középtávú üzleti tervének és éves költségvetésének azt a változatát, amely megkönnyíti a terveknek az IT által történő megvitatását.
- Az IT elfogadta az Európai Szabadalmi Akadémia Felügyelő Bizottsága elnökének beszámolóját az akadémia tevékenységéről.
- Az IT 16 szavazattal *Ludovica Agró*t választotta a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság elnökének.
- A Szabadalmi Jogi Bizottság elnöke, *dr. Ficsor Mihály* megtartotta beszámolóját a bizottság 28. üléséről, amelyet a küldöttségek elfogadtak.
- Az IT elfogadta Macedóniának az ESZSZ-be történő meghívásáról szóló határozat-tervezetet.
- Az EU soros elnöki tisztét betöltő osztrák küldöttség nem tudott újdonsággal szolgálni a közösségi szabadalom ügyében, de jelezte, hogy ezzel kapcsolatban várhatóan a júniusi ülésén már bizonyosan lesznek fejlemények.
- A stratégiai vita – a többi napirendi pont közbeiktatásával párhuzamosan – több napon keresztül tartott. A vita néhány történése, hozzászólások:
 - Az ESZH elnöke szerint a kérdést záros határidőn belül le kell zárni, az ESZH a konzultációk megszervezésével mindent megtett a kompromisszumos megoldás érdekében. Az ESZH koncepcióját *van der Eijk* mutatta be, amely három pillérre

épül: 1. a nemzeti kutatási eredmények felhasználása (*utilization*), 2. felhasználók támogatása (*user support*), 3. partnerség (*partnership*). Az anyag a PCT-munkák kiszervezésére csak kérdések formájában utalt. A „*utilisation*” tárgyában munkacsoport felállítását szorgalmazza, lehetségesnek tartja a „*pilot for utilisation*” beindítását is. Az IT elnöke szerint mindhárom pillér nyitva áll minden ország számára, a bennük rejlő lehetőségeket a helyi adottságoknak megfelelően lehet kihasználni.

- Az általános vita során több küldöttség hozzászólt: az angol, a német, az olasz, a román, a francia küldöttség és az *epi* támogatta az ESZH-bemutatót, a decentralizációpárti országok képviselői informális ülésükön abban állapodtak meg, hogy a javasolt három pillért, továbbá a PCT-munkák kiszervezésének kérdését továbbra is csak egységesen, egyetlen csomagban kívánják kezelni.
- A stratégiai vita fontos fejleménye volt az IT ülésének szünetében megtartott munkavállalói demonstráció, amely nyomást próbált gyakorolni a decentralizációpárti országokra. Szerintük a „stockholmi csoport” által indítványozott kiszervezés a hatékonyan működő európai szabadalmi rendszer széthullásához vezethet.
- A magyar küldöttség által kifejtett vélemény lényege: hangsúlyoztuk, hogy a stratégiai vita kapcsán ez már a 7. ülésnap, lezárult 28 bilaterális konzultáció, a kiszervezés kérdését a nemzeti kutatási eredmények felhasználásával kapcsolatos kérdéssel szoros összefüggésben kell megvizsgálni, támogatjuk a minőségbiztosítással foglalkozó munkacsoport létrehozását, és indítványt teszünk egy átfogó tanulmány elkészítésére, amely nem kizárólag a munkaszervezés megvalósíthatóságával foglalkozna, hanem közgazdasági megfontolások alapulvételével a munkaszervezés kérdéseit általános jelleggel közelítené meg.
- A vitát lezáró elnöki összefoglaló szerint az IT javaslatot fog tenni olyan munkacsoport felállítására, amelynek feladata lesz a munkaszervezéssel és a munkateher növekedéséből adódó problémákkal kapcsolatos kérdésekre adandó válaszok, továbbá az „*outsourcing*” és a „*utilization*” kérdését érintő tanulmány elkészítési terveinek kidolgozása. Ezt az IT tagjai egyhangúlag támogatták.
- A trilaterális stratégiai kérdésekre vonatkozó napirend kapcsán *M. Desantes* általános tájékoztatást adott az immáron 25 éve folyó projektekről.
- *L. Agró* felajánlotta, hogy a KPB együttműködik annak a kérdésnek az alaposabb megvizsgálásában, amely a munka kiszervezésével kapcsolatban felmerült költségeket átfogóan tekintené át. Ezt a javaslatot a küldöttségek is támogatták.
- Az IT decemberi üléséről elhalasztott, „Mintaszerződés az alelnökök számára” címet viselő dokumentumban foglalt javaslat koncepciójával a küldöttségek egyetértettek, de többen kérték, hogy a kérdést először a KPB vizsgálja meg.

Az ESZSZ Szabadalmi Jogi Bizottságának 29. ülése, München, május 2–3.

Hivatalunkat az ülésen főosztályvezető és szakmai tanácsadó képviselte, a bizottság elnöki tisztét *dr. Ficsor Mihály* látta el.

Az ülés munkája két fő napirendi pont köré csoportosult.

Az első téma keretében, mely a „Módosítások az ESZE 2000. évi szövegének végrehajtási szabályzatához” címet viselte, elhangzott, hogy a végrehajtási szabályzat módosításait 2006 júniusára kívánják véglegesíteni, és az IT őszi ülésére fogják azokat beterjeszteni. Hosszas vita alakult ki az ESZH azon javaslatáról, mely szerint kerüljön sor a végrehajtási szabályzat újraszámolására. A küldöttségek véleményei megoszlottak, de a vita végén megállapítható volt, hogy a küldöttségek többsége az átszámozást támogatja.

A vitát átmenetileg sikerült lezárni a 44a, az 51., az 54., a 92. és 101. szabály kapcsán, míg a szeptemberi vitára újra napirendre kerül a 31., a 38., a 85. és a 110. szabály.

A második téma keretében, mely „A további munkával kapcsolatos véleménycsere” címet viselte a szabadalmi anyagi jog harmonizációja kapcsán, az elnök emlékeztette a küldöttséget, hogy ez a bizottság nem a politikai eszmecsere helyszíne. Több küldöttség is hozzászólt (Németország, Dánia), az utóbbi javasolta a még nyitva maradt kérdések azonnali megvitatását és a még nyitva maradt kérdések megtárgyalását az USA-val.

A bizottság elnöke összefoglalójában jelezte, hogy a küldöttségek többsége támogatna egy informális megbeszélést az ESZE szerződő államai között, és kérte, hogy a bizottság következő ülésén is szerepeljen a szabadalmi anyagi jogi harmonizáció kérdése.

A bizottság elnökhelyettese, *Hugh Edwards* 2006 júliusában nyugdíjba vonul.

Az ESZSZ Költségvetési és Pénzügyi Bizottságának 87. ülése, München, május 16–18.

Az ülésen hivatalunkat főosztályvezető és a belső ellenőr képviselte.

A bizottság véleményt nyilvánított az *EPOQUE-BNS* tagállamok számára való hozzáférés költségei, az ESZH nyomtató, másoló és szkennelő szolgáltatásaival kapcsolatos szerződés odaítélése, az *ACS- (American Chemical Society)* és a *CAD- (Chemical Abstract Division)* szerződésekkel, az elnökhelyettesekre vonatkozó mintaszerződéssel, a pénzügyi szabályozások felülvizsgálatával, illetőleg a 2007. évi költségvetés és a 2008–2011. évi pénzügyi terv alapvető célkitűzéseivel kapcsolatban. E legutóbbi témával összefüggésben nagyobb vihart váltott ki az elbírálói helyek befagyasztásának felszabadítása (ez ráadásul a tervezett 75 helyett 152 álláshelyet jelent), amely a tagállamok általános ellenkezését váltotta ki. A tagállamok szerint az ESZH teljesítményét nem lehet csupán az elbírálói létszám növelésével pozitívabbá tenni, hanem tényleges teljesítményre és hatékonyságra van szükség. Három tagállam igen, tíz tartózkodás és 14 ország (köztük Magyarország is) nem szavazatával a bizottság nem javasolta a szóban forgó elbírálói helyek felszabadítását.

A bizottság ülésén 22 tájékoztató anyag is napirendre került. Megkülönböztetett érdeklő-

dés kísérte a fenntartási díjakra vonatkozó tájékoztató anyagot és az ESZH-nak az elmúlt tíz évre vonatkozó főbb statisztikai mutatóit. Ennek ismertetésétől helyhiány miatt eltekintünk.

Mind az ülésen, mind az ülés szüneteiben az ESZH elbírálói demonstrációikkal elégedetlenségüknek adtak hangot. Megítélésük szerint a jelenleg alkalmazott rossz mérési módszerek miatt került be a jelentésbe az ESZH nem hatékony munkavégzéséről szóló megállapítás, nem pedig azért, mert az ESZH elbírálóinak a munkavégzése nem kellőképpen hatékony. Az eset kapcsán megállapítható volt, hogy az ESZH-ban tudatosan törekszenek olyan helyzet létrehozására és fenntartására, mely az ESZH álláspontját támasztja alá a stratégiai vitában.

Az ESZSZ Igazgatótanácsa (IT) elnökségének (Board) 13. ülése, München, június 1.

Az ülésen jelen volt a *Board* valamennyi tagja. A Szabadalmi Jogi Bizottság elnökeként részt vett az MSZH jogi elnökhelyettese is.

Az ülésen, az utóbbi üléseken megszokott módon, több vonatkozásban is szó volt a stratégiai vitáról. Az ülésen elhangzott néhány figyelemre méltó megnyilvánulás és javaslat.

- Az IT elnöke szerint az IT júniusi ülésén le kell zárni a stratégiai vitát. Az ún. negyedik pillér tekintetében, a PCT-munka kiszervezését illetően világos menetrend szerint folytatni kell a munkát. A vizsgálódásra a *Board* kaphatna felkérést, ami szükségessé teszi profiljának és munkamódszerének átalakítását: tanácsadó testületből munkaszervvé kell válnia. Az IT márciusi ülésén hozott döntések végrehajtásához szükséges dokumentumok várhatóan júniusi elejére elkészülnek.
- A „*utilisation*” kérdésében az ESZH „*pilot project*” elindítását kezdeményezi. Három nemzeti hivatalt választanak majd ki a projektben való részvételre. A projektben való részvételhez szükséges megfelelő számú nemzeti bejelentés, technikai felkészültség kell, és legalább az egyik hivatal az ESZH hivatalos nyelveitől eltérő nyelven működjék.
- A minőségbiztosítás kérdésében korlátozott számú szakértőből álló munkacsoport felállítását javasolják. Várható összetétele: az elnök, a „*utilisation*” projektben részt vevő három nemzeti hivatal és három másik hivatal képviselője, az ESZH, az UNICE és az *epi* küldöttei. A témában az ESZH két műhelytalálkozót is szervezne. A munkacsoportnak az IT 2007. évi első ülésére kellene jelentést készítenie.
- A „*user support*” kérdésében az újraosztályozási feladatokra „*pilot project*” készülne, és konzorciumot hoznának létre az érdeklődő nemzeti hivatalokból az adott kutatási szolgáltatások nyújtására.
- A technikai együttműködés területén a nemzeti cselekvési tervek (*National Action Plans*) képeznék a kiindulási alapot, a vezérlő elv a partnerség volna. Újra kellene gondolni a technikai támogatásra való jogosultságot is, illetve újra definiálni kellene

az EPTOS-szal kapcsolatos politikát is: az új EPTOS-politika a szerződő államokra bízna annak eldöntését, hogy melyik elemet veszik át, illetve tisztázni kell az ezzel kapcsolatos feladat-, munka- és költségmegosztást.

- A hosszú távú munkateher vizsgálatának kérdésében (*Big Picture projekt*) központi szerep hárul majd a *Board*-ra: javaslatokat kell készítenie a munkateher hosszú távon történő kezelésére.

A *Board* résztvevői eszmét cseréltek a japán hivatal *New Route* és *Patent Prosecution Highway* elnevezésű javaslatairól, amelyeket a Szabadalmi Jogi Bizottság elnöke összegezett. Az IT elnöke egységes európai választ szorgalmazott ezekre a japán javaslatokra, de óvatosságra intett velük kapcsolatban, mivel az ESZH a PCT meghatározó szerepének megőrzésében érdekelt.

A *Board* megvizsgálta az IT ügyrendjének módosítására kidolgozott tervezetet is. Kedvezően ítélte meg a dokumentumok előterjesztésének határidejére vonatkozó szigorúbb szabályokat és a napirendi pontok sorrendjének megállapítására vonatkozó eljárási szabályokat.

Az ESZSZ Igazgatótanácsának 106. ülése és a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság 88. (rendkívüli) ülése, München, június 26–30.

Hivatalunkat az elnök, a jogi elnökhelyettes és szakmai tanácsadó képviselte.

Az ülés legfontosabb eredményei és meghozott döntései:

- Az IT elfogadta az ESZH és Hollandia közötti új székhelyegyezményt, ennek ünnepélyes aláírására 2006. június 26-án került sor.
- Az IT megkezdte új ügyrendjének tárgyalását, de döntést ezzel kapcsolatban nem hozott. A javasolt módosításokkal kiegészített dokumentum az IT őszi ülésének napirendjén szerepel majd.
- Az IT elfogadta *dr. Ficsor Mihály*, a Szabadalmi Jogi Bizottság elnökének beszámolóját a bizottság legutóbbi üléséről.
- A több mint két éve húzódó stratégiai vita kérdését a küldöttségek kompromisszumokra törekedve igyekeztek lezárni. Az alábbi kérdéseket illetően született megállapodás:
 - A nemzeti hivatalok által végzett kutatások felhasználásával elérhető előnyöket az ESZH „*pilot project*” keretében vizsgálja meg, az új megközelítést az angol, az osztrák, a dán, a német hivataltól érkező aktákra alkalmazzák, a projektet a svéd, a belga és a francia hivatal felügyeli.
 - Megalakult a minőségbiztosítás kérdésével foglalkozó munkacsoport. Elnöke *Alison Brimelow*, tagjai a dán, a német, a spanyol, a francia, a cseh, a román, a görög, a holland, a portugál hivatal, az *epi* és az *UNICE* képviselői.
 - A felhasználóknak nyújtandó szolgáltatások tekintetében elhatározták egy minden szerződő állam számára nyitott konzorcium létrehozását. Az ülésen az e kon-

zorciumban való részvétel szándékát jelezte a magyar, a román, az osztrák, a svéd, a dán, a lett, a portugál, a szlovák, a török, a finn és a bolgár küldöttség.

- A szabadalmi rendszer jövőjének feltérképezése céljából elindult a „*Big Picture*” projekt. A munkát az Elnökség (Board) végzi, bevonva az *epi* és az *UNICE* képviselőit.
- Nem született döntés a kooperációs programokról, a téma vizsgálata folytatódik az IT őszi ülésén is.
- Nem született döntés az elnökhelyettesekre vonatkozó mintaszerződések kérdésében. A kérdést az IT ősszel újratárgyalja, a küldöttségek ez év július 30-ig tehetnek írásos javaslatokat.
- A nyugdíjba vonuló *Harry Geijzers* (a holland hivatal leköszönő elnöke) helyére az IT megválasztotta az Európai Szabadalmi Akadémia felügyelőbizottságának tagjává a görög *Athanassios Kaissis*-t.

4. AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAKÉNT VALÓ MŰKÖDÉSBŐL ADÓDÓ KÖTELEZETTSÉGEK

Az Európai Unió Tanácsa munkacsoportjainak, valamint az Európai Bizottság szakértői bizottságainak munkájában való részvétel

Az Európai Unió tagállamaként 2006 első felében nyolc alkalommal vettünk részt a Brüsszelben rendezett üléseken, amelyeken hivatalunkat alkalmanként egy fő jogi vagy szabadalmi szakértő képviselte, az esetek többségében egynapos intenzív tárgyalás keretében. A továbbiakban az időrendi sorrendet követve és a tematikát is megjelölve soroljuk fel az üléseket:

- EU Tanács munkacsoportülése az élelmiszerek minőségével kapcsolatban, január 19. és február 2–3.;
- A Tanács szellemi tulajdonért felelős munkacsoportjának ülése védjegytemában, január 26.;
- A Tanács szellemi tulajdonért felelős munkacsoportjának ülése szabadalmi témában, február 9. és április 28.;
- A Tanács szellemi tulajdonért felelős munkacsoportjának ülése a közösségi formatervezési minta kérdésében, február 21.;
- A Tanács szellemi tulajdonért felelős munkacsoportjának ülése szerzői jogi és szerzői jogi harmonizációs kérdésekben, március 8. és 9.

Hivatali közreműködés az EU TAIEX (az Európai Unió műszaki segítségnyújtással és tájékoztatással foglalkozó egysége) szervezésében sorra került rendezvényeken

2006 első felében hivatalunk szakemberei az átlagosnál jóval nagyobb mértékben vállaltak megtisztelő és jelentős szerepet a szellemi tulajdon oltalmával kapcsolatos segítségnyújtási szolgáltatások terén. Az ún. *monitoring* tevékenységekhez sorolható felmérés (*Peer Review*) februárban Szófiában és Bukarestben folytatódott (kapcsolódva a 2005 nyarán végzett előző munkához), ahol az MSZH szerzői jogi szakértője is helyet kapott a jogérvényesítés szintjét és az elért eredményeket vizsgáló csoportban. Az érintett, EU-csatlakozás előtt álló tagállamok, továbbá a Bizottságon belül működő Főigazgatóságok a felmérésről készült jelentést egyaránt kézhez kapták. Ezen jelentések eredményein alapultak a május közepén kiadott román és bolgár országjelentések szellemitulajdon-joggal foglalkozó részei.

Hivatalunk szerzői jogi szakértői ugyancsak aktív résztvevői a nyugat-balkáni országoknak nyújtandó CARDS segélyprogram keretében végzendő adatfeltáró és felmérő tevékenységnek. Munkatársaink ez év májusában Macedóniában, júniusban Bosznia-Hercegovinában folytattak tényfeltáró, az aktuális szellemitulajdon-jogi helyzetet és intézményi hátteret bemutató munkát.

A TAIEX *oktatási* tevékenységében, az általuk szervezett szemináriumokon, műhelymunkákban is örömdetesen magas létszámban vettek részt a hivatal szakértő munkatársai. Májusban Ankarában a közösségi szerzői jogi joganyag hazai átültetéséről, a jogharmonizációs folyamatról szerzett tapasztalatairól tartott előadást a Szerzői Jogi Osztály munkatársa. A jogérvényesítési irányelv magyar átvétele, továbbá a szerzőitulajdon-jogi jogérvényesítés hazai helyzete, valamint a szerzői és szomszédos jogokba való bevezető képezték azoknak az előadópároknak a témáit, amelyet szerzői jogi szakértőnk a fentiekben említett februári *Peer Review* folyamánként június végén Szófiában, illetve Bukarestben tartott. Említésre méltó egy jogász szakértőnknek a TAIEX szervezésében, Bukarestben tartott, bírók számára szervezett szemináriumon való részvétele, ahol jogérvényesítési témában működött közre előadóként.

Egyéb, EU-vonatkozású iparjogvédelmi rendezvények

Hivatalunk vezető munkatársainak és szakértőinek az ilyen típusú rendezvényeken való részvételére a félévi átlagot meghaladó mértékben került sor.

Jogi elnökhelyettesünk előadóként vett részt az Európai Generikusgyógyszer-gyártók Szövetsége (*European Generic Medicines Association – EGA*) Londonban, február 1-jén tartott második jogi fórumán. A tavalyi évhez hasonlóan hivatalunk osztályvezetője szakértőként volt jelen április 21-én Brüsszelben az Európai Védjegyjogosultak Egyesülete (*MARQUES*) által harmadik alkalommal megrendezett konferencián, melynek célja a tagállami iparjogvédelmi hivatalok szerepének megerősítése az EU Belső Piaci Harmonizációs Hivatalával

fennálló viszonyban. Az *e-Mage project* folytatásának ez évi fejleményeként témafelelős szakértőnk képviselte hivatalunkat a projekt ez év első felében tartott megbeszélésén, Luxemburgban, május 30-án és június 1-jén.

5. A TRIPS-EGYEZMÉNY VÉGREHAJTÁSA, A WTO-TAGSÁGBÓL ADÓDÓ FELADATOK

Szakértői ülés a TRIPS Tanácsának 2006. június 14–15-i ülése előkészítése céljából, Brüsszel, június 1.

Az informális egyeztető megbeszélés a WTO TRIPS június közepén tartandó tanácsülésének előkészítését szolgálta. Az Európai Bizottságot az ülésen a Kereskedelmi Főigazgatóság munkatársai képviselték, magyar részről az MSZH elnöki titkára és a Genfi Magyar Misszió képviselője volt jelen.

A megbeszélések tárgyát egyfelől a földrajzi megjelölések alkották. Itt a Bizottság képviselője tájékoztatást adott a földrajzi megjelölésekre vonatkozó fokozott oltalom kiterjesztésére irányuló tárgyalások, valamint a borok és égetett szeszes italok tekintetében létrehozandó multilaterális regiszterről folyó tárgyalások helyzetéről. Magyar részről ebben a kérdésben képviselőink egyetértettek azzal, hogy kézzelfogható eredményekre van szükség, és érdeklődtek az iránt, hogyan látja a Bizottság a földrajzi megjelölésekkel kapcsolatos tárgyalások, valamint a mezőgazdasági tárgyalások közötti kapcsolatot. Válaszként elhangzott, hogy tisztában vannak a két téma közötti kapcsolattal, és törekedni fognak a különböző témában folyó tárgyalások közötti párhuzamosság fenntartására.

A *TRIPS-egyezmény és a közegészségügy kapcsolata* témakörben elhangzott, hogy a Bizottság ez év április 27-én elfogadta a TRIPS-egyezmény módosításáról szóló 2005. december 6-i megállapodás elfogadására irányuló tanácsi javaslatot. Nincs információ arról, hogy az Európai Parlament mikor tűzi napirendjére a tanácsi javaslat elfogadását.

A *TRIPS-egyezmény és a biológiai sokféleség* kérdéskörében folytatódtak az információs konzultációk a két egyezmény kapcsolatáról. India, Peru és Brazília új javaslatával kapcsolatban a Bizottság hangoztatta, hogy fenn kívánja tartani a már többször hangoztatott eddigi álláspontját, amely szerint az új javaslat sem a jogi forma, sem a tartalom szempontjából nem fogadható el. Számos európai ország mellett ezt az álláspontot a magyar küldöttség is támogatta.

A *jogérvényesítés* témakörében napirenden volt a jogérvényesítéssel kapcsolatos stratégiai dokumentum, a közelmúltban történt nemzetközi fejlemények (G8 program a kalóztevékenységek és a hamisítás elleni küzdelemről), továbbá a jogérvényesítés kérdéséről készült közösségi beadvány, mely tavaly került fel a TRIPS Tanácsának napirendjére az EU indítványára.

A *harmadik országokkal kapcsolatban bekövetkezett fejlemények* témakörében a Bizottság általában pozitív jelzővel illette az áprilisban Ukrajnával és Oroszországgal folytatott párbeszédet a szellemi tulajdon kérdéseiről.

6. REGIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉG

Egy év szünet után, 2006. június 15-én és 16-án, Debrecenben került sor a negyedik magyar–román iparjogvédelmi regionális találkozóra, amely a két ország különböző tájegységeiről jövő szakemberek közreműködésével zajlott, és egyúttal a két hivatal közötti bilaterális együttműködés jelentőségét is hangsúlyozta. Helyszíne a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Központjának nagy tanácsterme volt. A rendezvény mottója „one-stop-shop a szellemitulajdon-védelemben” volt.

A két hivatal elnökének és szakembereinek közreműködésével tartott találkozón a két ország és a két hivatal delegált előadói számos kérdést érintettek, amelyek közül néhány: az önkéntes műnyilvántartás az MSZH-ban, a KKV-k szellemitulajdon-védelmi tudatossága, iparjogvédelmi tájékoztatási hálózat a kereskedelem fejlesztésének szolgálatában (Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi Kamara), az EU *Office Network* projekt legújabb eredményei, Temes, Bihar és Máramaros megye regionális iparjogvédelmi információs központjainak tevékenysége, az Európai Szabadalmi Hivatal és a Román Iparjogvédelmi Hivatal közötti kétoldalú együttműködés programja.

A résztvevők látogatást tettek a debreceni PATLIB-központban, valamint a Debreceni Egyetem Genomnanotech Regionális Egyetemi Tudásközpontjában.

7. KÉTOLDALÚ HIVATALKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉG

2006 első felében e területen élénk mozgás volt, több szakértői szintű eszmecsere is sor került partnerhivatalaink szakembereivel. E vonatkozásban főként a külföldi szakemberek fogadása dominált.

Kétoldalú olasz–magyar dizájnrendezvény, Róma, február 20.

A meghívó Olasz Szellemi Tulajdoni Hivatal a szakmai találkozó témájául a mintaoltalom olasz és magyar gyakorlatát, továbbá az ezzel kapcsolatos olasz, illetve magyar tapasztalatokat választotta. Mindkét hivatal részéről a szakemberek küldöttségét a hivatali elnökök vezették. Az olasz hivatal elnökszövege külön kiemelte, hogy a dizájn és a mintaoltalmi védelem a kis- és középvállalkozások piaci pozíciója megőrzésének fontos eszköze. A két fél részéről előadások hangzottak el a két nemzeti oltalmi rendszer történetéről és működéséről, a joggyakorlatról. Esettanulmányok bemutatására is sor került. Külön előadást tartott a Magyar Iparművészeti Egyetem szakértője és a Magyar Formatervezési Tanács Irodájának vezetője. Az előadásokat eszmecsere és viták követték, a hozzászólók között volt az ADI (Olasz Dizájn szövetség) egyik vezetője is.

Az MSZH szakértői küldöttségének látogatása a Horvát Szellemtulajdon-védelmi Hivatalban (SIPO), április 4–5.

A SIPO főigazgatójának meghívására az MSZH jogi elnökhelyettesének vezetésével kétoldalú szakmai tapasztalatcserére került sor Zágrábban a két hivatal szakemberei között. A látogatás célja Horvátország EU-csatlakozási tárgyalásainak szakmai tanácsadással történő elősegítése, a 2012-ben közösen megrendezendő UEFA Labdarúgó Európa Bajnokság szellemtulajdon-védelmi kérdéseinek megtárgyalása, továbbá szakmai tapasztalatcsere volt.

A Finn Nemzeti Szabadalmi és Regisztrációs Hivatal szakértői küldöttségének látogatása az MSZH-ban, április 24–25.

A finn hivatal elnökének kérésére hivatalunk védjegy- és mintaoltalmi kérdésekkel foglalkozó szakemberei fogadták a fenti hivatal két szakemberét. A fogadás során a finn szakemberek hivatalunkban megismerkedtek a magyar iparjogvédelmi rendszer főbb vonásaival, a mintaoltalmi bejelentések ügyintézésének jogi és gyakorlati szempontjaival, a vizsgálati módszerekkel és adatbázisainkkal, a Magyar Formatervezési Tanács szerepével és terveivel, és bemutatásra került számukra az *e-Mage projekt* is.

Együttműködési Megállapodás a Szlovén Szellemi Tulajdoni Hivatal és a Magyar Szabadalmi Hivatal között

2006 június végén a két hivatal vezetője Münchenben, az ESZSZ Igazgatótanácsának ülése idején aláírta a két hivatal közötti szolgáltatási együttműködési megállapodást, amelynek értelmében az MSZH szlovén megrendelés esetén és térítés ellenében havi rendszerességgel a technika állására vonatkozó kutatásokat és a technika állására vonatkozó kutatási eredményeken alapuló szakértői véleményeket készít a Szlovén Szellemi Tulajdoni Hivatal számára.